

Univerza v Mariboru

Fakulteta za organizacijske vede

POZOR(!)NI ZA OKOLJE:

POROČILO O REZULTATIH ANKETE O ODNOSU GORENJSKIH SREDNJEŠOLCEV DO LOČENEGA ZBIRANJA ODPADKOV

Pri pripravi raziskave so sodelovali:

Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede

Društvo Ekologi brez meja

Tehniški šolski center Kranj

Goodyear Dunlop Sava Tires,d.o.o.

Kranj, julij 2012

Avtorji – sodelavci

Petra Matos, Društvo Ekologi brez meja

Branka Jarc Kovačič, Tehniški šolski center Kranj

Drago Vuk, Univerza v Mariboru

Robert Leskovar, Univerza v Mariboru

Alenka Baggia, Univerza v Mariboru

Marjan Senegačnik, Univerza v Mariboru

Anketa je bila izvedena preko spleta z odprtokodnim orodjem Limesurvey (nameščenim na strežniku swqlab.fov.uni-mb.si). V šolskem letu 2011/12 je bila anketa izvedena po glavnem delu akcije – tekmovanju v ločenem zbiranju odpadkov in sicer v maju in juniju 2012. Vsebovala je 25 vprašanj, ki pa jih je mogoče razdeliti v 5 vsebinskih sklopov. Letošnja anketa je obsegala tri vprašanja več kot lani, nekatera vprašanja so nekoliko spremenjena, večina vprašanj pa je ostala enaka kot v šolskem letu 2010/11.

Prvi sklop je obsegal nekaj identifikacijskih vprašanj (tip šole, spol dijaka, letnik). Drugi sklop je bil namenjen splošnemu pogledu na okoljevarstveno problematiko. Tretji sklop se je nanašal na prakso pri ravnanju z odpadki doma, četrti na ravnanje z odpadki v šoli. Peti, zadnji sklop, je spet obsegal nekaj bolj splošnih vprašanj s področja varstva okolja.

Vsa vprašanja razen enega so bila zaprtega tipa. Večinoma so dijaki lahko izbrali en odgovor, pri nekaterih vprašanjih je bilo več možnih odgovorov.

Pri vprašanjih, ki so ostala enaka, je podana tudi kratka primerjalna analiza odgovorov zbranih v letošnji anketi z lanskimi (zbranimi v drugem krogu ankete 2010/11).

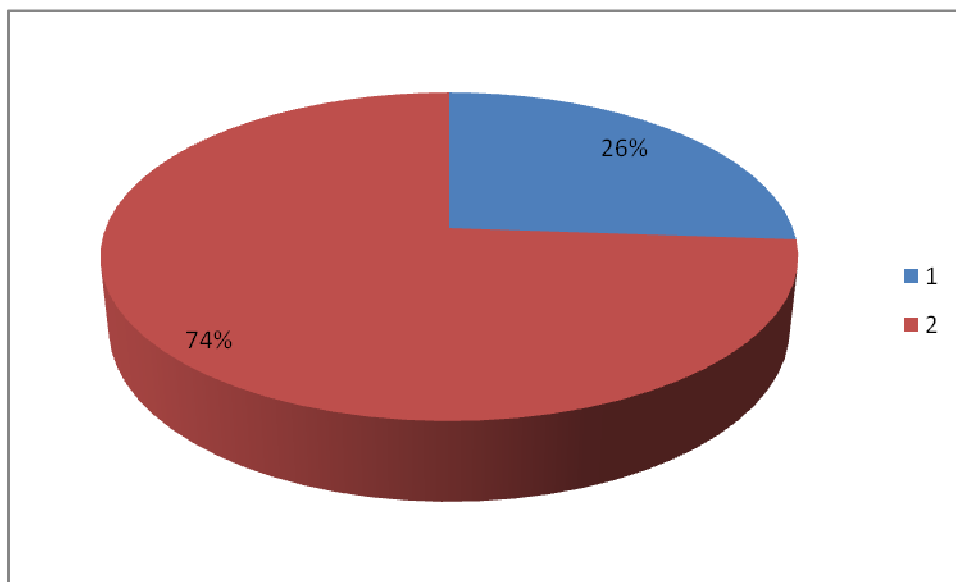
1. PREGLED ANKETNIH REZULTATOV

1.1 Sklop 1 – identifikacijski podatki

Prvi sklop (vprašanja 1-3) je obsegal identifikacijske podatke (ne seveda o posamezniku, saj je bila anketa anonimna) ampak o spolu dijaka, tipu šole ter o letniku.

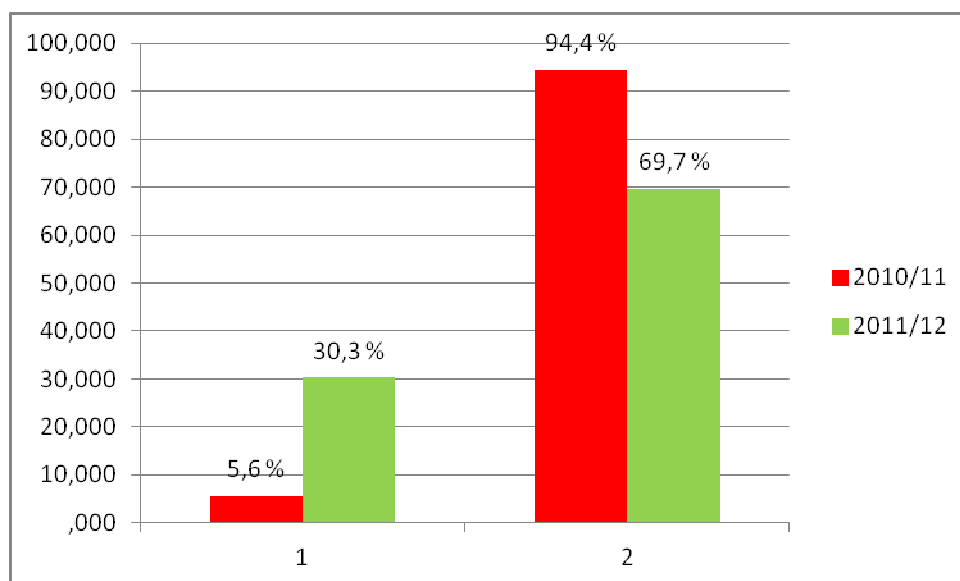
Vprašanje 1: Spol dijaka

Med 532 dijaki, ki so odgovorili na vprašanje, je bilo 161 deklet (26,1%) in 371 fantov (73,9%). Struktura odgovorov je grafično prikazana na sliki 1.a. Zastopanost deklet ni enakovredna, kar je mogoče pojasniti tudi s strukturo odgovorov na vprašanje št. 2 o tipu šole.

Slika 1.a: Struktura udeležencev ankete po spolu: 1 – dekleta (26,1%), 2 – fantje (73,9%).

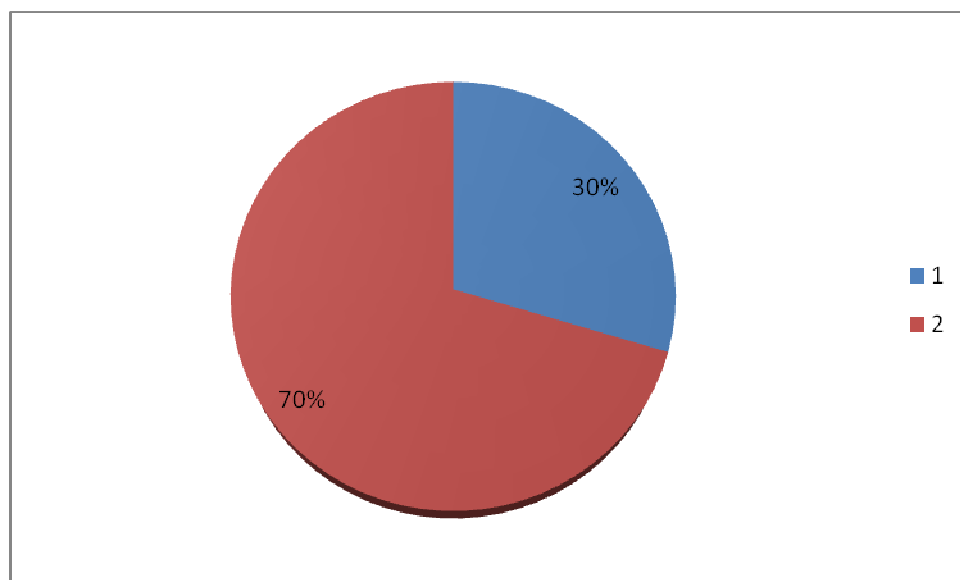
Delež deklet je vseeno večji kot je bil v drugem krogu lanske ankete – primerjava je podana na sliki 1 b.

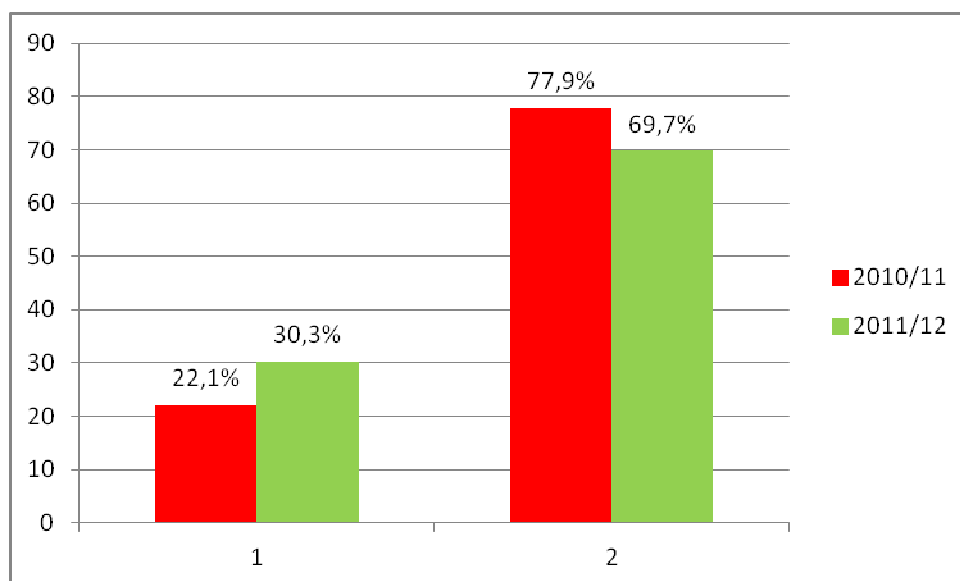
Slika 1. b: Porazdelitev odgovorov po spolu dijakov: primerjava odgovorov za šolski leti 2010/11 (drugi krog ankete) in 2011/12 (1 – dekleta, 2 – fantje).

Vprašanje 2: Tip šole

Pri odgovorih na drugo vprašanje je bilo razvidno, da večina anketirancev (374 dijakov oz. 70,3%) obiskuje strokovno ali poklicno šolo, le 158 (29,7 %) pa gimnazijo ali strokovno gimnazijo. Očitno je, da je bila večina anketiranih dijakov s srednjih ali poklicnih šol, kjer prevladujejo moški dijaki, zato je bil tudi nizek delež deklet pri prvem vprašanju.

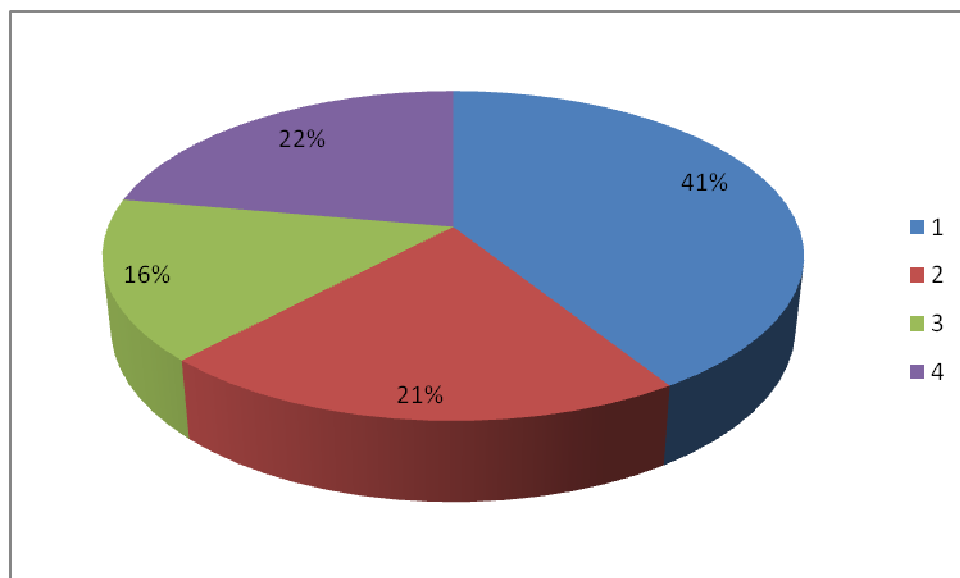
Slika 2.a: Porazdelitev odgovorov po tipu šole, ki jo obiskujejo dijaki (1-gimnazija ali strokovna gimnazija, 2-srednja ali poklicna šola).

Slika 2.b: Porazdelitev odgovorov po tipu šole, ki jo dijaki obiskujejo: primerjava odgovorov za šolski leti 2010/11 (drugi krog ankete) in 2011/12 (1- gimnazija ali strokovna gimnazija), 2 – srednja ali poklicna šola).

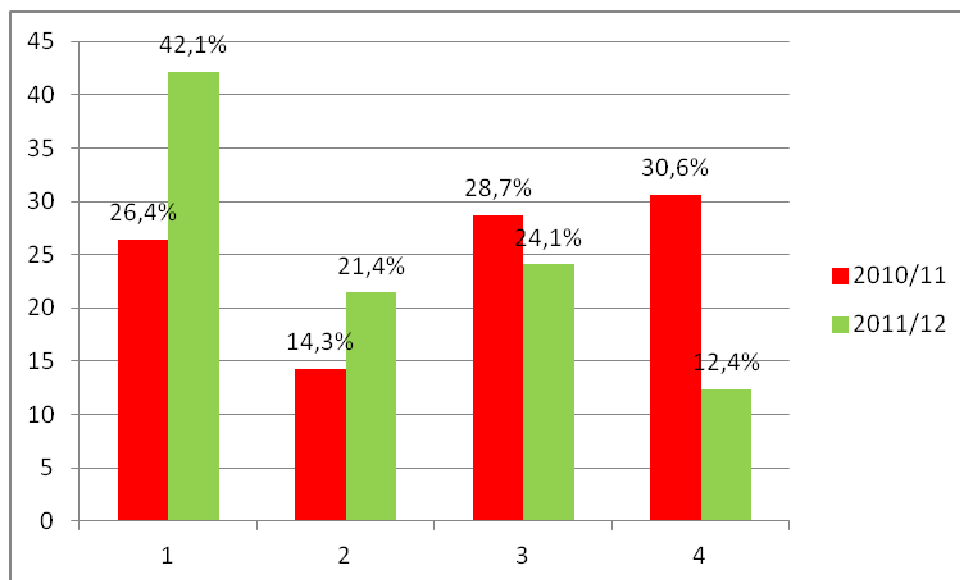
Vprašanje 3: Letnik izobraževanja

Iz odgovorov na vprašanje 3 je razvidno, da je bilo največ anketiranih dijakov (224 oziroma 42,1%) iz 1. letnika, dokaj enakovredno sta bila zastopana 2. letnik (114 dijakov oziroma 24,1%) in 3. letnik (128 dijakov oziroma 21,4%), najmanj pa iz 4. letnika (66 dijakov oziroma 12,4%). Porazdelitev odgovorov je prikazana na sliki 3.a.

Slika 3.a: Razporeditev anketiranih dijakov po letnikih izobraževanja (1 – 1. letnik, 2 – 2. letnik, 3 – 3. letnik, 4 – 4. letnik).

V letu 2011/12 je bil v primerjavi s predhodnim letom predvsem opazno večji delež anketiranih dijakov iz 1. letnika ter ravno tako precej nižji delež anketirancev iz 4. letnika. Primerjalno je prikazana struktura odgovorov na sliki 3. b.

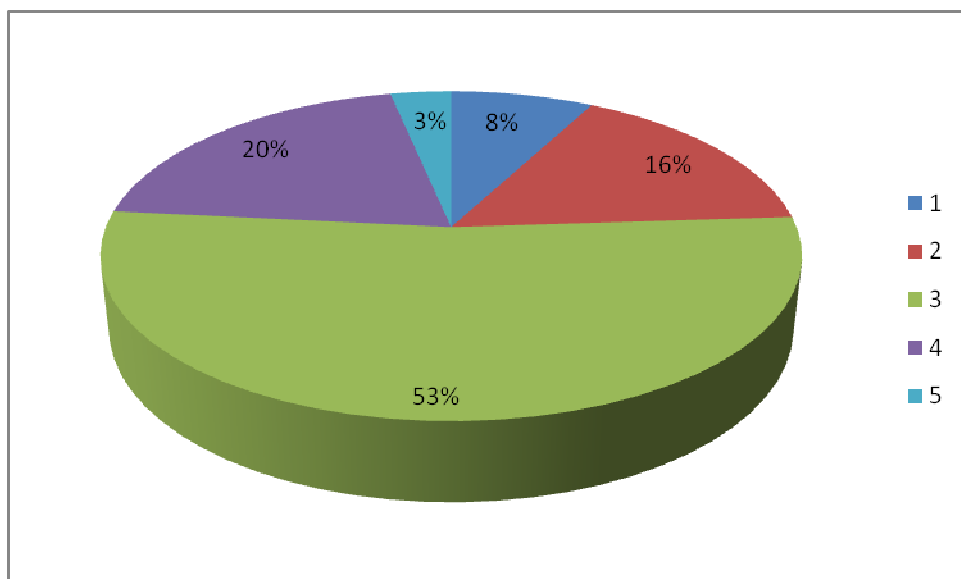

Slika 3.b: Razporeditev dijakov po letnikih izobraževanja – primerjava za šolski leti 2010/11 in 2011/12 (1 – 1. letnik, 2 – 2. letnik, 3 – 3. letnik, 4 – 4. letnik).

2.2 Sklop 2 – splošna okoljska osveščenost

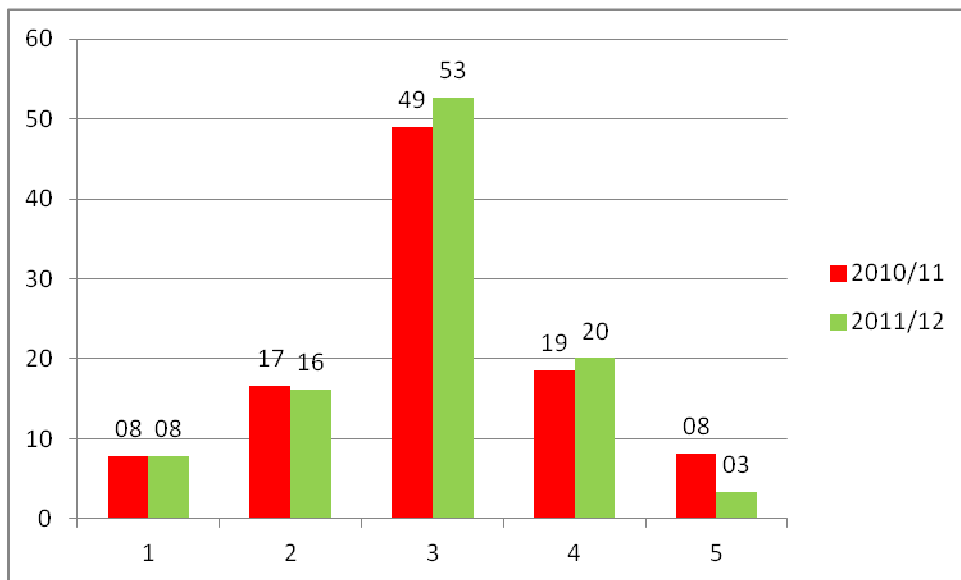
Vprašanje 4: S katero od spodaj navedenih stopenj bi ocenili okoljsko zavest svojih sošolk in sošolcev?

Dijaki so okoljsko ozaveščenost sošolcev ocenjevali z ocenami od 1 do 5 (1 – zelo nizka, 2 – nizka, 3 – srednja, 4 – visoka, 5 – zelo visoka). Kot zelo nizko, je okoljsko zavest sošolk in sošolcev ocenilo 40 dijakov (7,8%), kot nizko 83 (16,2%), kot srednjo 270 (52,6%), kot visoko 103 (20,1%) in kot zelo visoko 17 (3,3%). Srednja ocena (aritmetična sredina) je bila 2,95. Struktura odgovorov je prikazana na sliki 4.a.

Slika 4.a: Ocena okoljske ozaveščenosti sošolk in sošolcev (1 – zelo nizka, 2 – nizka, 3 – srednja, 4 – visoka, 5 – zelo visoka).

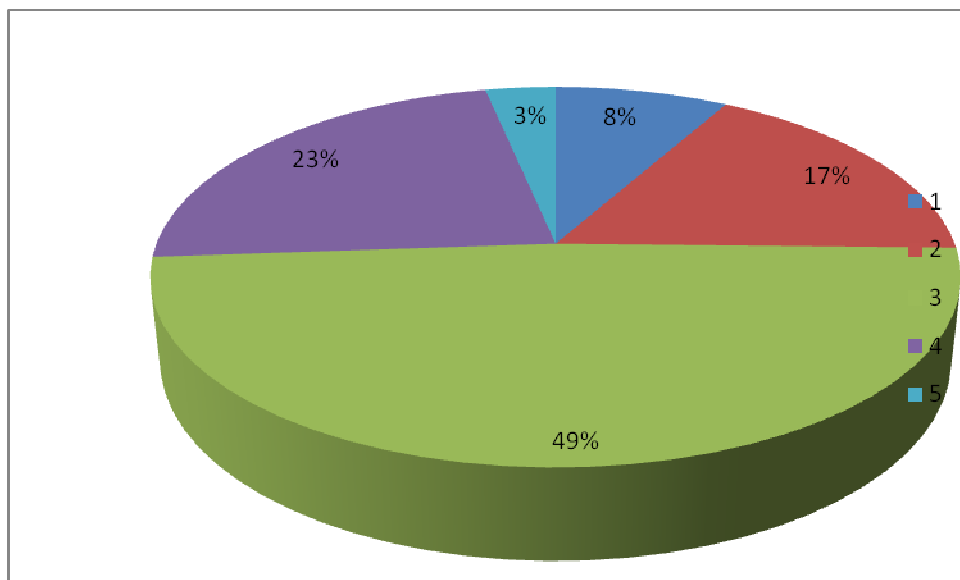
Razporeditev odgovorov na vprašanje št. 4 v letošnji anketi je precej podobna lanski, kot je razvidno iz slike 4.b. Še najbolj opazna razlika je pri najvišji oceni 5, kjer se je delež odgovorov znižal z 8,1% (2010/11) na 3,3% (2011/12). Srednja ocena je bila v letu 2011/12 2,95, leto poprej pa 3,03.

Slika 4.b: Porazdelitev odgovorov na vprašanje o okoljski ozaveščenosti sošolk in sošolcev – primerjava odgovorov za leti 2010/11 in 2011/12 (1 – zelo nizka, 2 – nizka, 3 – srednja, 4 – visoka, 5 – zelo visoka).

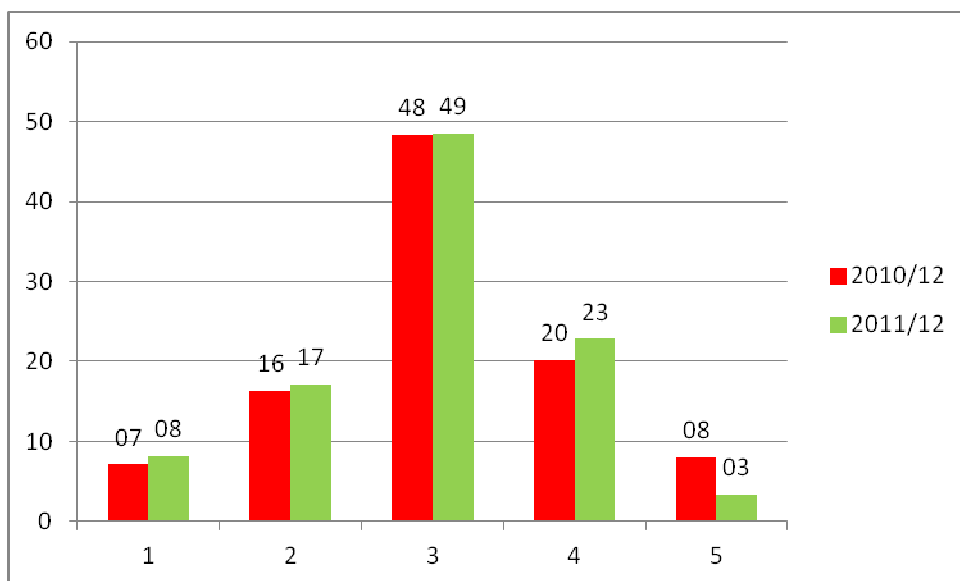
Vprašanje 5: Kako bi ocenil odnos tvojih sošolk in sošolcev do ravnanja z odpadki?

Tudi pri tem vprašanju so dijaki odnos svojih sošolk in sošolcev do ravnanja z odpadki ocenjevali z ocenami od 1 do 5 (1 – zelo nezadovoljiv, 2 – nezadovoljiv, 3 – zadovoljiv, 4 – dober, 5 – zelo dober). Razporeditev odgovorov, ki je prikazana na sliki 5.a, je zelo podobna kot pri vprašanju št. 4. Srednja ocena je 2,96.

Slika 5.a: Struktura odgovorov na vprašanje, kako dijaki ocenjujejo odnos svojih sošolk in sošolcev do ravnanja z odpadki (1 – zelo nezadovoljiv, 2 – nezadovoljiv, 3 – zadovoljiv, 4 – dober, 5 – zelo dober).

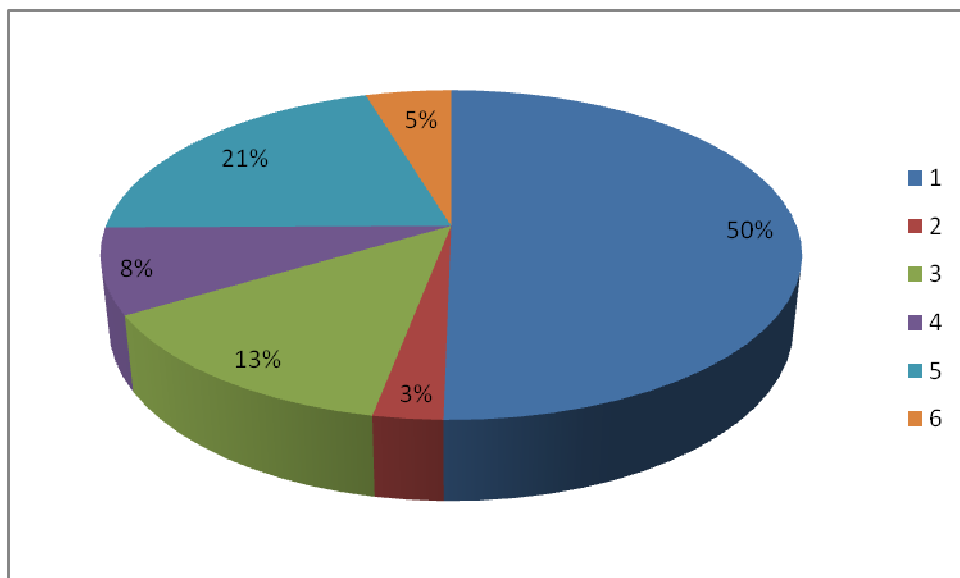
Tudi pri tem vprašanju je tako kot pri prejšnjem struktura odgovorov za leti 2010/11 in 2011/12 precej podobna (Slika 5.b). Srednja ocena odnosa sošolk in sošolcev do ravnanja z odpadki za leto 2010/11 je bila 3,06 (drugi krog), v letu 2011/12 pa 2,96.

Slika 5.b: Porazdelitev ogovorov na vprašanje o odnosu sošolk in sošolcev do ravnanja z odpadki – primerjava odgovorov za leti 2010/11 in 2011/12 (1 – zelo nezadovoljiv, 2 – nezadovoljiv, 3 – zadovoljiv, 4 – dober, 5 – zelo dober).

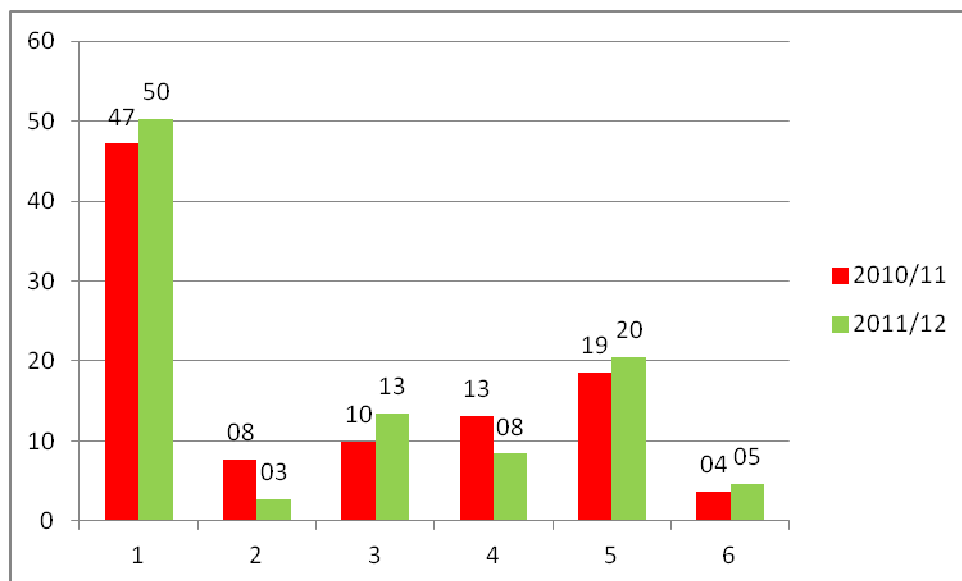
Vprašanje št.6: »Na kaj najprej pomisliš ob besedi odpadki?

Dijaki so izbrali najustreznejšega izmed šestih ponujenih odgovorov (1 – Nekaj, česar se želim znebiti. 2 – Strošek. 3 – Nič, ne razmišljam o njih. 4 – Koristen vir sekundarnih surovin. 5 – Vplivajo na okolje. 6 – Drugo). 258 dijakom (50,3%) odpadek pomeni predvsem nekaj, česar se želijo znebiti. 69 dijakov (13,5 %) o odpadkih sploh ne razmišlja. 105 (20,5%) dijakov najprej pomisli na vpliv odpadkov na okolje, 43 (8,4%) in na to, da so lahko koristen vir sekundarnih surovin. Le 14 dijakov (2,7%) pomisli najprej na stroške, povezane z odpadki. 24 dijakov (4,7%) pa bi izbralo kateri drug odgovor.

Slika 6.a: Struktura odgovorov na vprašanje »Na kaj najprej pomisliš ob besedi odpadki?« (1 – Nekaj, česar se želim znebiti. 2 – Strošek. 3 – Nič, ne razmišljam o njih. 4 – Koristen vir sekundarnih surovin. 5 – Vplivajo na okolje. 6 – Drugo.).

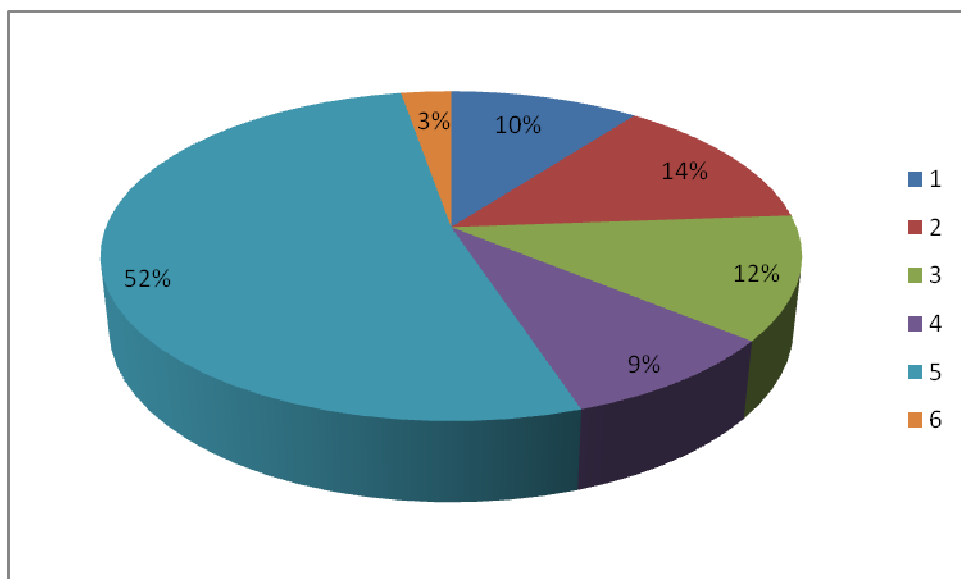
Pri primerjavi strukture odgovorov za leti 2010/11 in 2011/12 še vedno približno polovica pomisli na nekaj, česar se želi znebiti. Nekoliko se je celo zvišal (z 9% na 13%) delež tistih, ki o odpadkih sploh ne razmišljajo, relativno pa se je najbolj znižal delež tistih, ki ob odpadkih najprej pomislijo na stroške (s približno 8% na približno 3%).

Slika 6.b: Primerjava strukture odgovorov na vprašanje »Na kaj najprej pomisliš ob besedi odpadki?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – Nekaj, česar se želim znebiti. 2 – Strošek. 3 – Nič, ne razmišljam o njih. 4 – Koristen vir sekundarnih surovin. 5 – Vplivajo na okolje. 6 – Drugo.)

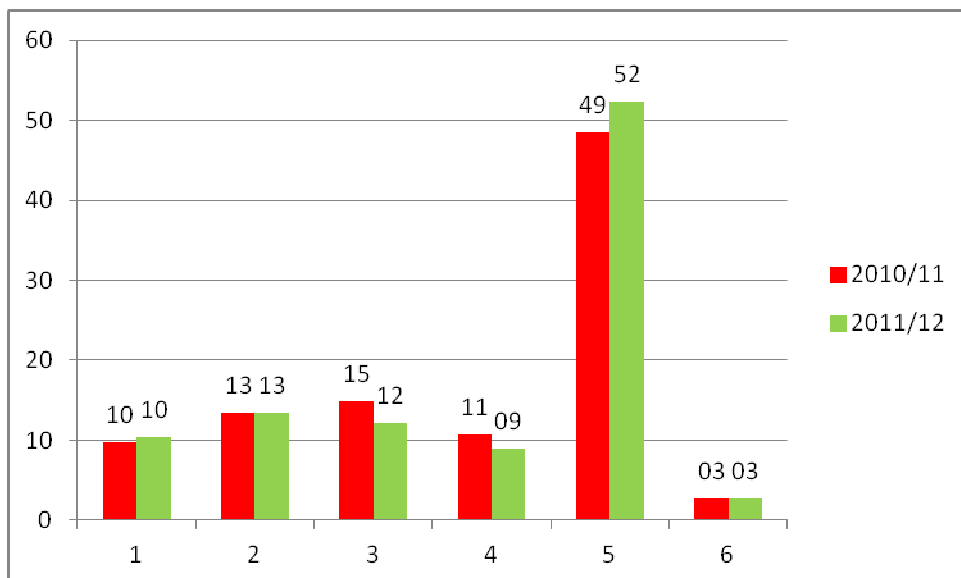
Vprašanje št.7: Katera od spodaj naštetih trditev najbolj označuje tvoj odnos do ločenega zbiranja odpadkov?

Pri vprašanju št. 7 so imeli anketirani dijaki možnost izbrati enega od šestih odgovorov, ki najbolj opredeljuje njihov odnos do ločenega zbiranja odpadkov (1 – O ločenem zbiranju odpadkov ne razmišljam. 2 – Ločeno zbiranje odpadkov se mi ne zdi pomembno. 3 – Ko bodo ločevali odpadke tudi drugi, se jim bom pridružil še jaz. 4 – Ločeno zbiranje odpadkov je naloga komunalnih služb. 5 – Ločeno zbiranje odpadkov je nujno potrebno in koristno. 6 – Drugo). Dobra polovica vseh, ki so odgovorili (268 dijakov oziroma 52,3%) meni, da je ločeno zbiranje odpadkov nujno potrebno in koristno. Žal pa še vedno druga polovica anketirancev o ločevanju odpadkov ne razmišlja ali sem jim to ne zdi pomembno, bi začeli ločevati šele, ko bodo to delali drugi ali pa menijo, da je ločevanje le naloga komunalnih služb (za vsakega od teh štirih odgovorov se je odločilo okrog 10% vprašanih). Struktura odgovorov na vprašanje 7 je prikazana na sliki 7.a.

Slika 7.a: Struktura odgovorov na vprašanje »Katera od spodaj naštetih trditev najbolj označuje tvoj odnos do ločenega zbiranja odpadkov?« (1 – O ločenem zbiranju odpadkov ne razmišljam. 2 – Ločeno zbiranje odpadkov se mi ne zdi pomembno. 3 – Ko bodo ločevali odpadke tudi drugi, se jim bom pridružil še jaz. 4 – Ločeno zbiranje odpadkov je naloga komunalnih služb. 5 – Ločeno zbiranje odpadkov je nujno potrebno in koristno. 6 – Drugo).

Primerjava odgovorov med odgovori zbranimi v letu 2010/11 in 2011/12 pokaže precej podobno porazdelitev odgovorov (Slika 7.b).

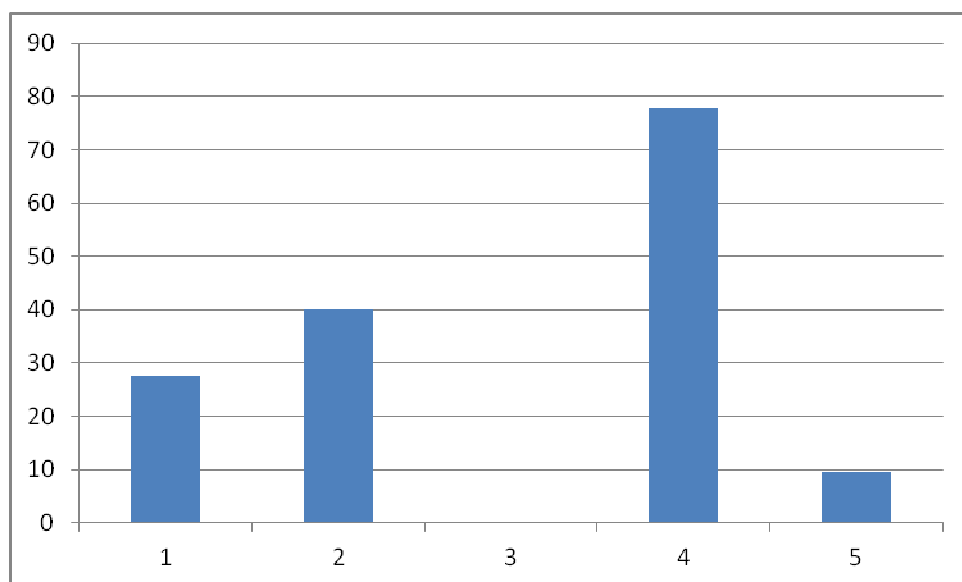

Slika 7.b: Primerjava strukture odgovorov na vprašanje »Katera od spodaj naštetih trditev najbolj označuje tvoj odnos do ločenega zbiranja odpadkov?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – O ločenem zbiranju odpadkov ne razmišljam. 2 – Ločeno zbiranje odpadkov se mi ne zdi pomembno. 3 – Ko bodo ločevali odpadke tudi drugi, se jim bom pridružil še jaz. 4 – Ločeno

zbiranje odpadkov je naloga komunalnih služb. 5 – Ločeno zbiranje odpadkov je nujno potrebno in koristno. 6 – Drugo).

Vprašanje št. 8: Kdo je odgovoren za pravilno ravnanje z odpadki?

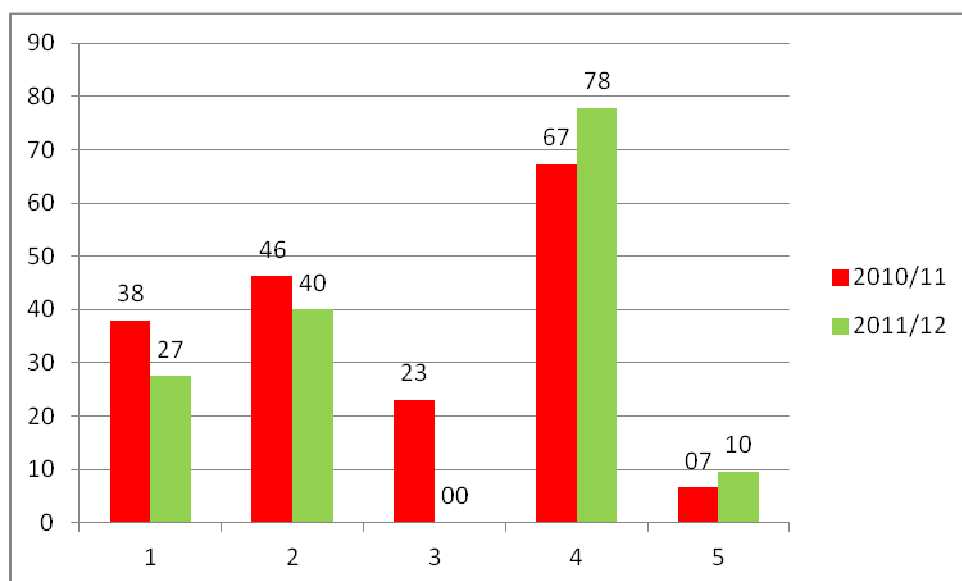
Pri tem vprašanju so anketiranci lahko izbrali več odgovorov (1 – Država. 2 – Komunalna podjetja. 4 – Vsak posameznik (tudi mladi). 5 – Me ne zanima). Tu je potrebno dodati, da je v letošnjem letu v primerjavi z letom 2010/11 (pomotoma) izpadla ponujena možnost odgovora, da je za pravilno ravnanje z odpadki odgovorna lokalna skupnost. Struktura odgovorov na vprašanje št. 8 je prikazana na sliki 8.a. Očitno se večina zaveda pomena sodelovanja občanov, saj je največ glasov dobil odgovor št. 4, da je vsak posameznik odgovoren za pravilno ravnanje z odpadki. Seveda sta odgovorni tudi država in komunalna podjetja tako, da so tudi tisti, ki so izbrali odgovora 1 in 2, odgovorili pravilno (še bolj neposredno pa je za ravnanje z odpadki odgovorna lokalna skupnost).

Slika 8.a: Razporeditev odgovorov na vprašanje »Kdo je odgovoren za pravilno ravnanje z odpadki?« (1 – Država. 2 – Komunalna podjetja. 3 – Lokalna skupnost.¹ 4 – Vsak posameznik (tudi mladi). 5 – Me ne zanima).

Zaradi napake, ko je izpadel odgovor št. 3, je primerjava med porazdelitvijo odgovorov za leti 2010/11 in 2011/12 sicer nekoliko otežena, a še vedno smiselna (še posebej, ker je bilo možno izbrati več odgovorov). Delež tistih, ki se zavedajo, da je v prvi vrsti vsak posameznik odgovoren za ravnanje z odpadki, je narastel z dveh tretjin na dobre tri četrtine. Nekoliko manj pa je tistih, ki menijo, da sta za pravilno ravnanje odgovorni država in komunalno podjetje. Za odgovor št. 3 (lokalna skupnost), ki je letos pomotoma izpadel, se je tudi lani odločilo relativno malo anketirancev (čeprav je lokalna skupnost načeloma tista, ki je neposredno odgovorna za pravilno ravnanje z odpadki).

¹Odgovor kot ponujena možnost je pri anketiranju pomotoma izpadel.

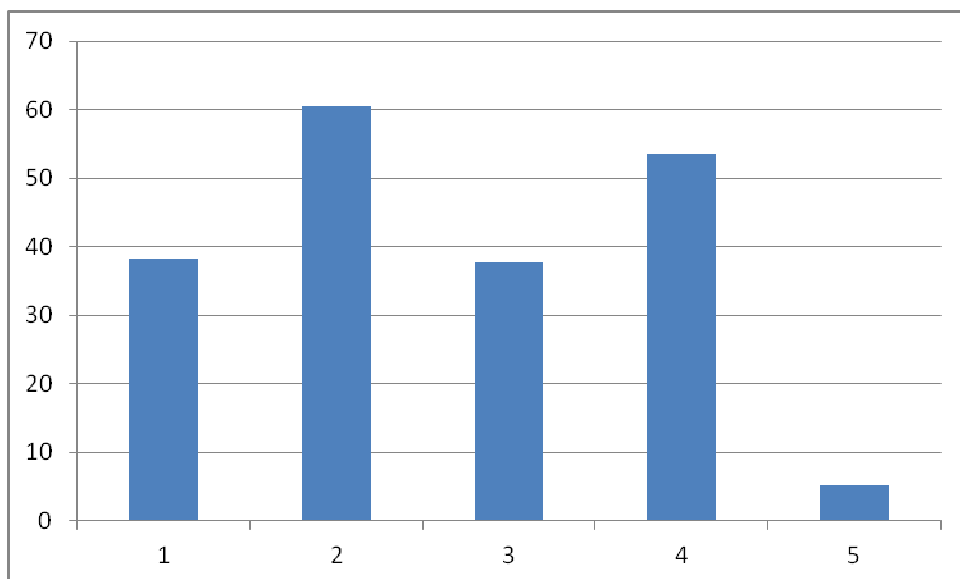

Slika 8.b: Primerjava razporeditve odgovorov na vprašanje »Kdo je odgovoren za pravilno ravnanje z odpadki?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – Država. 2 – Komunalna podjetja. 3- Lokalna skupnost.² 4 – Vsak posameznik (tudi mladi). 5 – Me ne zanima).

Vprašanje št. 9: Kaj je prednost ločenega zbiranja odpadkov?

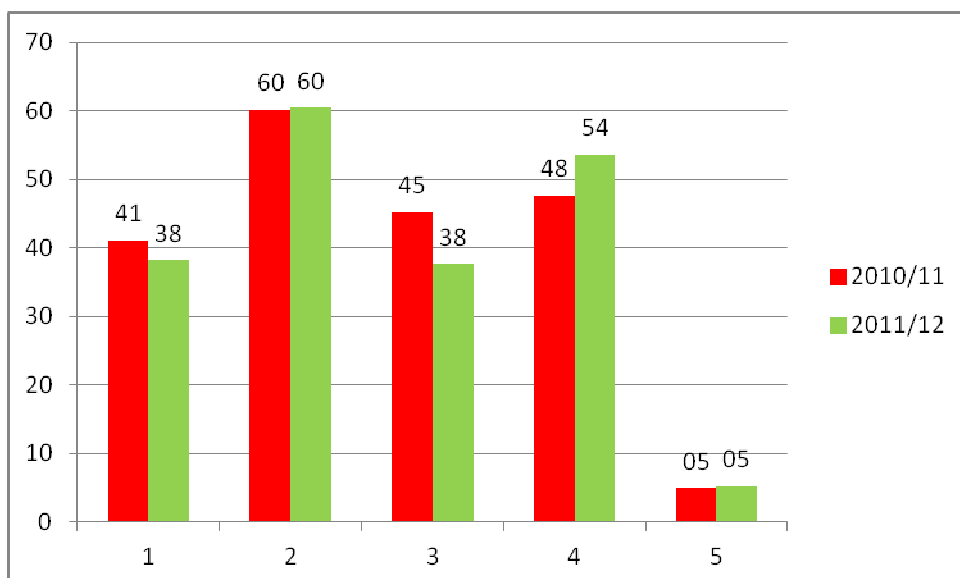
Tudi pri tem vprašanju so anketiranci imeli možnost izbora več odgovorov izmed ponujenih pet možnosti (1 – Varčujemo z energijo. 2 – Ohranjamo naravne vire. 3 – Podaljšujemo življenjsko dobo odlagališč. 4 – Poskrbimo za pravilno odstranjevanje nevarnih odpadkov. 5 – Ni nobenih prednosti). Velika večina tistih, ki so odgovorili na to vprašanje, se zaveda pomena ločevanja odpadkov, le 27 anketirancev (5,3%) ne vidi v ločevanju nobene prednosti. Največ (310 oziroma 60,4%) meni, da je ločeno zbiranje pomembno zaradi ohranjanja naravnih virov, 275 (53,6%) pa zaradi pravilnega odstranjevanja nevarnih odpadkov. 196 anketirancev (38,2%) se je odločilo za odgovor, da je ločevanje pomembno zaradi varčevanja z energijo, 193 (37,6%) pa zaradi podaljšanja življenjske dobe odlagališč. Razporeditev odgovorov na vprašanje št. 10 je prikazana na sliki 9.a.

² Odgovor 3 kot ponujena možnost je pri anketiranju 2011/12 pomotoma izpadel.

Slika 9.a: Razporeditev odgovorov na vprašanje »Kaj je prednost ločenega zbiranja odpadkov?« (1 – Varčujemo z energijo. 2 – Ohranjamo naravne vire. 3 – Podaljšujemo življenjsko dobo odlagališč. 4 – Poskrbimo za pravilno odstranjevanje nevarnih odpadkov. 5 – Ni nobenih prednosti).

Primerjava razporeditve odgovorov pri vprašanju št. 9 ne pokaže bistvenih razlik. Nekoliko se je še povečal delež tistih, ki vidijo ločevanje kot pomemben prispevek k pravilnemu ločevanju nevarnih odpadkov ter nekoliko manjši delež tistih, ki menijo, da je ločevanje pomembno zaradi podaljšanja življenjske dobe odlagališč. Primerjava razporeditev odgovorov na vprašanje št. 9 za leti 2010/11 in 2011/12 je prikazana na sliki 9.b.

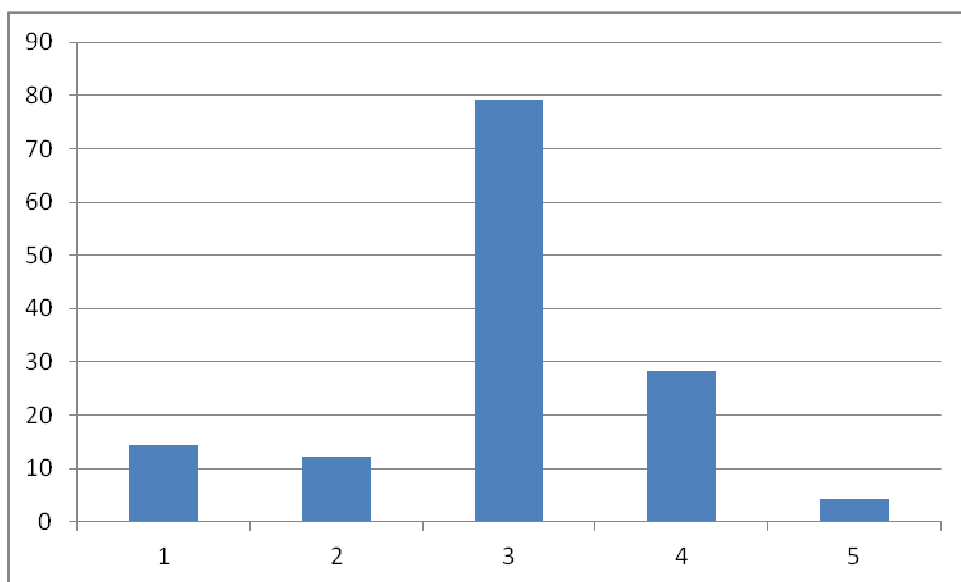

Slika 9.b: Primerjava razporeditve odgovorov na vprašanje »Kaj je prednost ločenega zbiranja odpadkov?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – Varčujemo z energijo. 2 – Ohranjamo naravne vire. 3 – Podaljšujemo življenjsko dobo odlagališč. 4 – Poskrbimo za pravilno odstranjevanje nevarnih odpadkov. 5 – Ni nobenih prednosti).

2.3 Sklop 3 – Ločeno zbiranje odpadkov doma

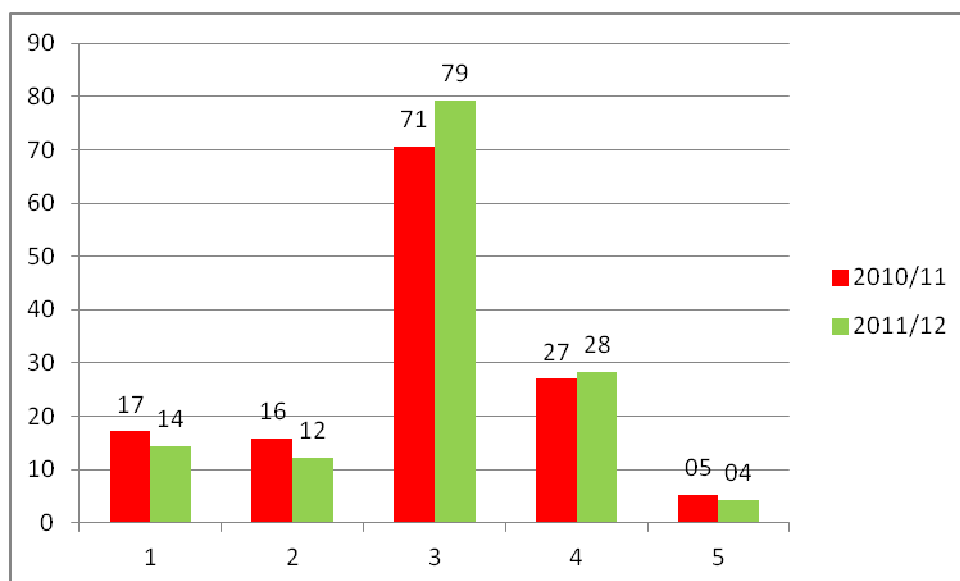
Vprašanje št. 10: Kako ravnate z odpadki, ki nastanejo v vašem gospodinjstvu?

Tudi tukaj so anketiranci lahko izbrali več možnih med petimi ponujenimi odgovori (1 – Vse odpadke odložimo v zabojnik (posodo) za mešane odpadke. 2 – Kurimo jih. 3 – Papir, steklo, plastenke, pločevinke, embalažo in biološke odpadke ločujemo. 4 – Kosovne odpadke v času akcij oddajamo komunalnemu podjetju. 5 – Ne vem). Večina (407 anketirancev oziroma 79,3%) je odgovorila, da posamezne frakcije odpadkov ločuje. Poleg tega je 145 anketirancev (28, 3%) odgovorilo, da kosovne odpadke oddaja v času akcij. 63 anketirancev oziroma 12,3% je odgovorilo, da odpadke kuri. 74 oziroma 14,4% odpadkov ne ločuje (vse odlagajo v zabojnik za mešane odpadke), 22 oziroma 4,3% pa ni znalo odgovoriti. To pomeni, da slaba petina anketirancev pri odlaganju odpadkov ravna nepravilno oziroma niti ne ve kako ravna. Razporeditev odgovorov na vprašanje št. 10 prikazuje slika 10a.

Slika 10.a: Razporeditev odgovorov na vprašanje: »Kako ravnate z odpadki, ki nastanejo v vašem gospodinjstvu?« (1 – Vse odpadke odložimo v zabojnik (posodo) za mešane odpadke. 2 – Kurimo jih. 3 – Papir, steklo, plastenke, pločevinke, embalažo in biološke odpadke ločujemo. 4 – Kosovne odpadke v času akcij oddajamo komunalnemu podjetju. 5 – Ne vem).

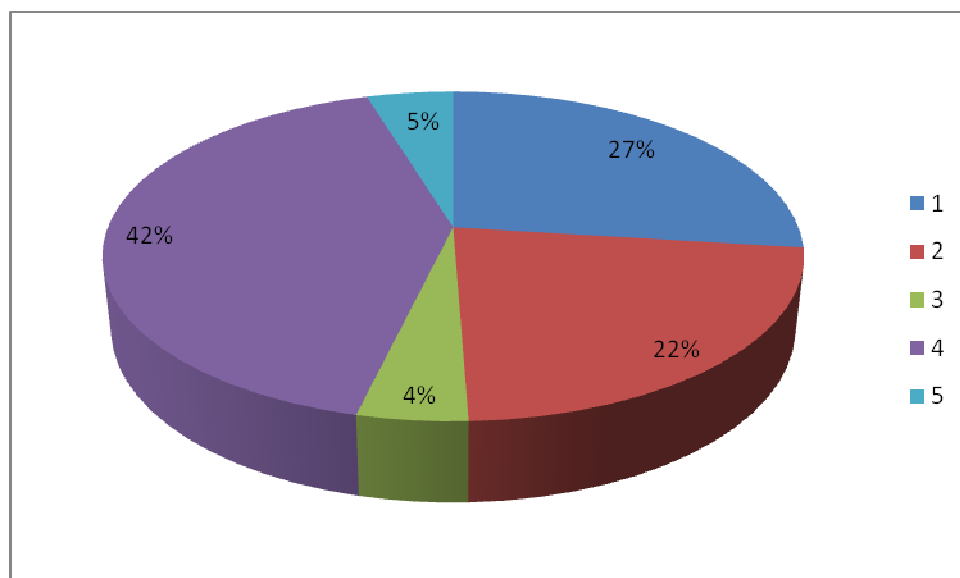
Primerjava med anketama 2010/11 in 2011/12 je pokazala podobno razporeditev odgovorov, morda je letos nekoliko večji delež anketirancev, ki so odgovorili, da posamezne frakcije zbirajo ločeno. Primerjavo razporeditev odgovorov na vprašanje št. 10 za leti 2010/11 in 2011/12 prikazuje slika 10.b.

Slika 10.b: : Primerjava razporeditve odgovorov na vprašanje »Kako ravnate z odpadki, ki nastanejo v vašem gospodinjstvu?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – Vse odpadke odložimo v zabojnik (posodo) za mešane odpadke. 2 – Kurimo jih. 3 – Papir, steklo, plastenke, pločevinke, embalažo in biološke odpadke ločujemo. 4 – Kosovne odpadke v času akcij oddajamo komunalnemu podjetju. 5 – Ne vem).

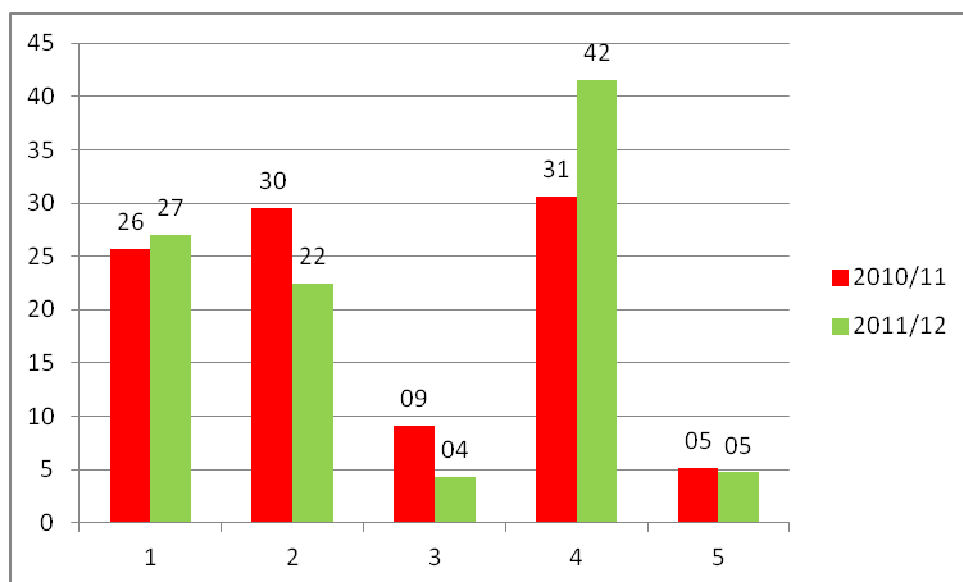
Vprašanje št. 11: Koliko odpadkov ustvarite dnevno na osebo v vašem gospodinjstvu?

Pri odgovoru na vprašanje št. 10 so dijaki lahko izbirali enega izmed 5 odgovorov (1 – Manj kot 1 kg. 2 – Od 1 do 2 kg. 3 – Več kot 2 kg. 4 – Ne vem. 5 – Me ne zanima). 137 vprašanih (27,0%) je menilo, da dnevno na osebo nastane manj kot 1 kg odpadkov, 114 oziroma 22,4%, da od 1 do 2kg in 22, da več kot 2 kg. Kar 211 oziroma 41,5% jih na vprašanje ni znalo odgovoriti, 24 oziroma 4,7% pa to sploh ne zanima. Struktura odgovorov na vprašanje 10 je prikazana na sliki 11.a.

Slika 11.a: Struktura odgovorov na vprašanje »Koliko odpadkov ustvarite dnevno na osebo v vašem gospodinjstvu?« (1 – Manj kot 1 kg. 2 – Od 1 do 2 kg. 3 – Več kot 2 kg. 4 – Ne vem. 5 – Me ne zanima).

V primerjavi z drugim krogom ankete 2010/11 se je letos povečal delež tistih, ki niso znali odgovoriti na vprašanje in zmanjšal delež tistih, ki so pravilno ocenili količino nastalih odpadkov (z 29,5% v letu 2010/11 na 22,4% v letu 2011/12) – povprečju nastalih komunalnih odpadkov dnevno na osebo v R Sloveniji ustreza odgovor od 1 do 2 kg dnevno. Seveda je možno, da v posameznem gospodinjstvu tudi dejansko povzročijo manj ali več odpadkov od povprečja, vendar je večina verjetno izbrala odgovor št. 2 zaradi nepravilne ocene nastalih odpadkov. Zanimivo je, da je več anketirancev količine nastalih odpadkov podcenilo kot precenilo. Primerjavo strukture odgovorov na vprašanje št. 11 za leti 2010/11 in 2011/12 prikazuje slika 11.b.

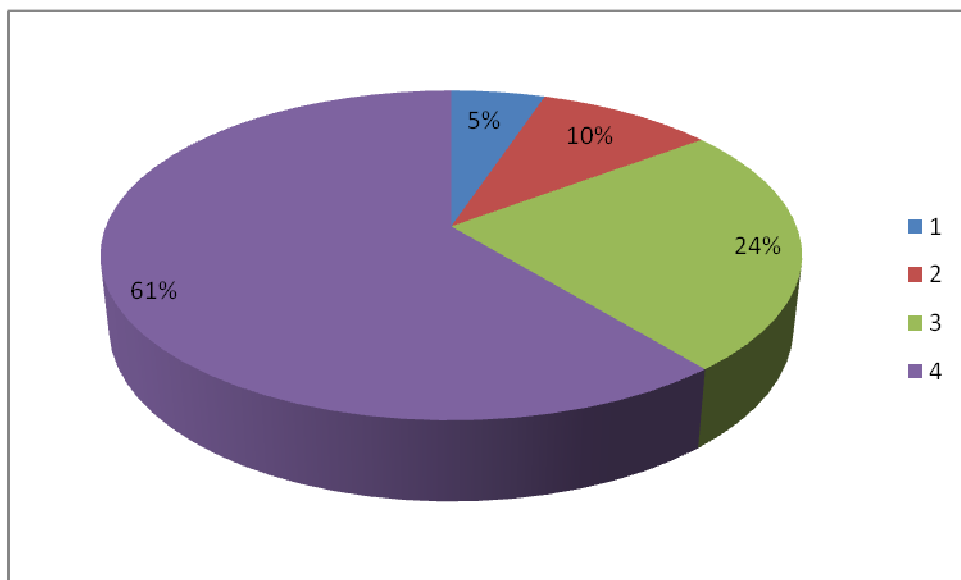
Slika 11.b: Primerjava razporeditve odgovorov na vprašanje »Koliko odpadkov ustvarite dnevno na osebo v vašem gospodinjstvu?« za leti 2010/11 in 2011/12 ?« (1 – Manj kot 1 kg. 2 – Od 1 do 2 kg. 3 – Več kot 2 kg. 4 – Ne vem. 5 – Me ne zanima).

Vprašanja št. 12 a-f: Kako pogosto ločujete našete vrste odpadkov v vašem gospodinjstvu?

Vprašanje št. 12 je bilo sestavljeno iz šestih podvprašanj. Pri vsakem izmed njih so bili dijaki vprašani, kako pogosto ločujejo posamezno frakcijo odpadkov doma. Izbirali so lahko med štirimi odgovori (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno). Izračunana je tudi srednja ocena (aritmetična sredina) ločevanja, kjer ocena 1 pomeni nikoli, ocena 4 pa redno ločevanje.

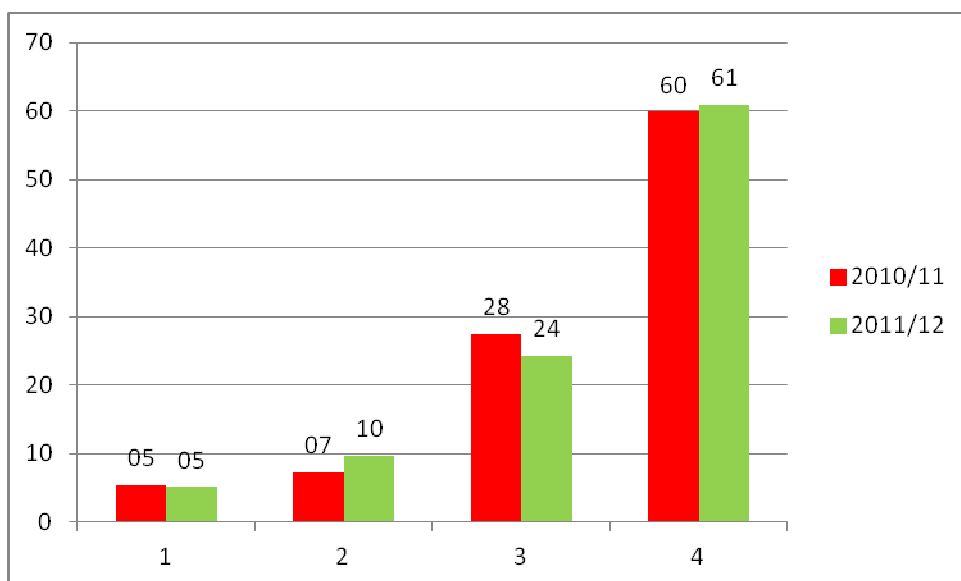
Vprašanje št. 12 a: Kako pogosto ločujete papir v vašem gospodinjstvu?

Da papirja nikoli ne ločuje, je odgovorilo 26 dijakov (5,1%), redko ločuje 49 (9,7%), pogosto 123 (24,3%) in redno 309 (60,9%). Izračunana srednja ocena ločevanja papirja je 3,41. Struktura odgovorov na vprašanje 12. a je prikazana na sliki 12.a-1.

Slika 12.a-1: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kako pogosto ločujete papir v vašem gospodinjstvu?« (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

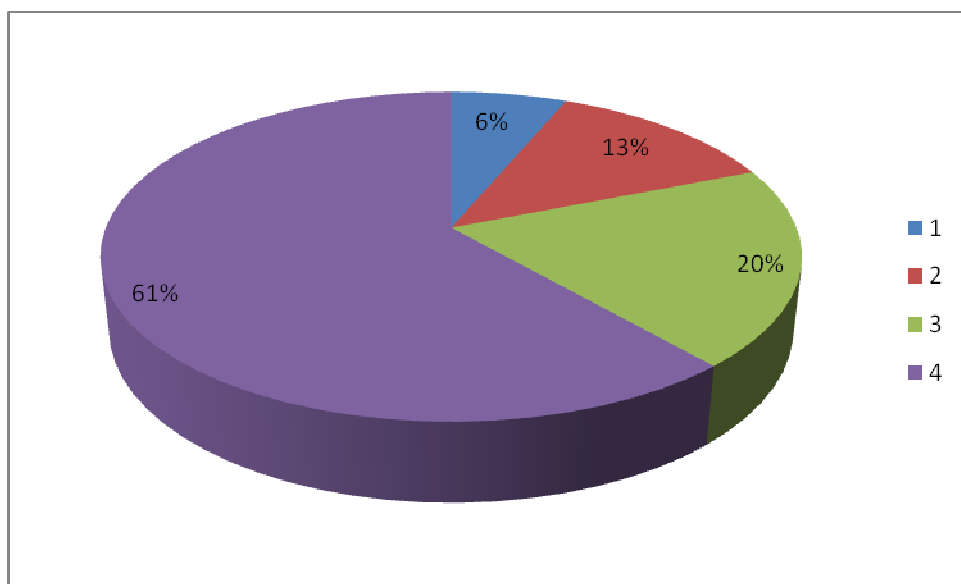
Primerjavo med ločevanjem papirja za leti 2010/11 in 2011/12 prikazuje slika 12 a-2. Ni vidnih bistvenih razlik. Tudi izračunana srednja ocena ločevanja je praktično identična 3,42 (2010/11) oziroma 3,41 (2011/12).

Slika 12.a-2: Primerjava strukture odgovorov na vprašanje : »Kako pogosto ločujete papir v vašem gospodinjstvu?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

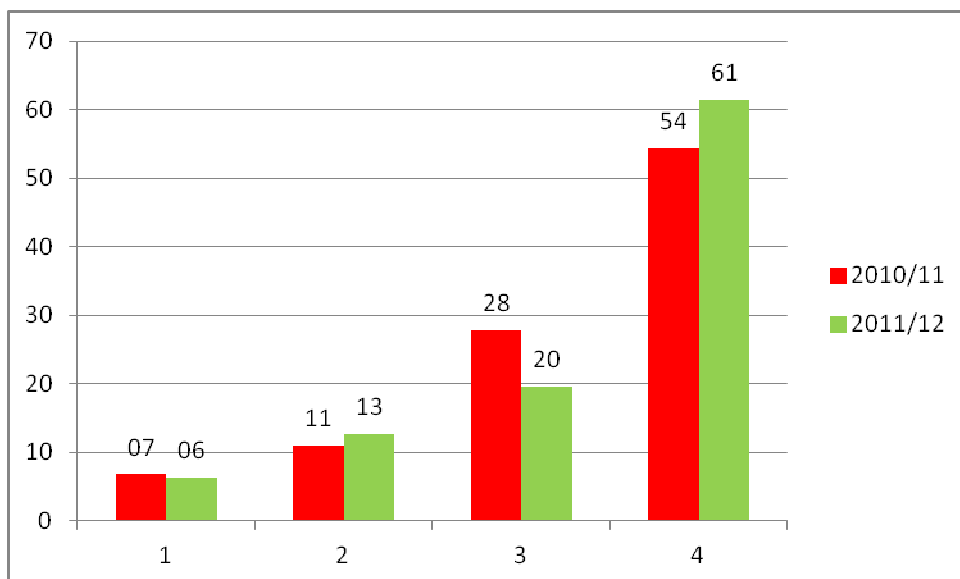
Vprašanje št. 12 b: Kako pogosto ločujete steklo v vašem gospodinjstvu?

Stekla nikoli ne ločuje 32 (6,3%) vprašanih dijakov, redko ločuje 64 (12,6%), pogosto 99 (19,6%) in redno 311 (61,4%). Izračunana srednja ocena je 3,36. Struktura odgovorov na vprašanje 12.b je prikazana na sliki 12.b-1.

Slika 12.b-1: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kako pogosto ločujete steklo v vašem gospodinjstvu?« (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

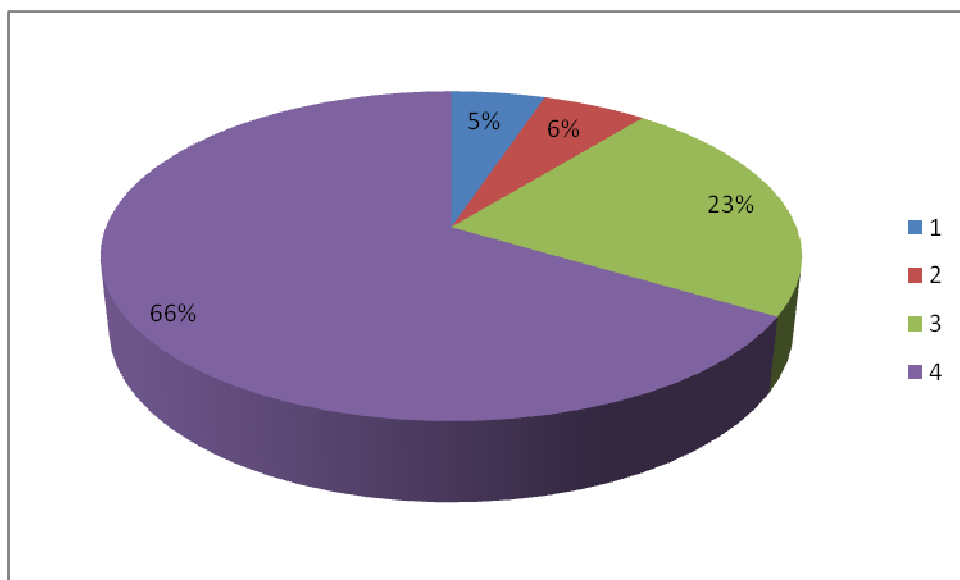
Primerjava razporeditve odgovorov med anketama za leti 2010/11 in 2011/12 kaže, da se je letos nekoliko zmanjšal delež tistih, ki steklo ločeno zbirajo pogosto in tudi povečal delež tistih, ki steklo redno ločujejo od ostalih odpadkov. Tudi srednja ocena kakovosti ločevanja se je povečala s 3,30 na 3,36, vendar bi bila potrebna podrobnejša analiza, da bi lahko ugotovili, ali gre za statistično pomembne razlike. Primerjavo razporeditve odgovorov na vprašanje št. 12.b za anketi 2010/11 in 2011/12 prikazuje slika 12.b-2.

Slika 12.b-2: Primerjava strukture odgovorov na vprašanje : »Kako pogosto ločujete steklo v vašem gospodinjstvu?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

Vprašanje št. 12 c: Kako pogosto ločujete plastiko v vašem gospodinjstvu?

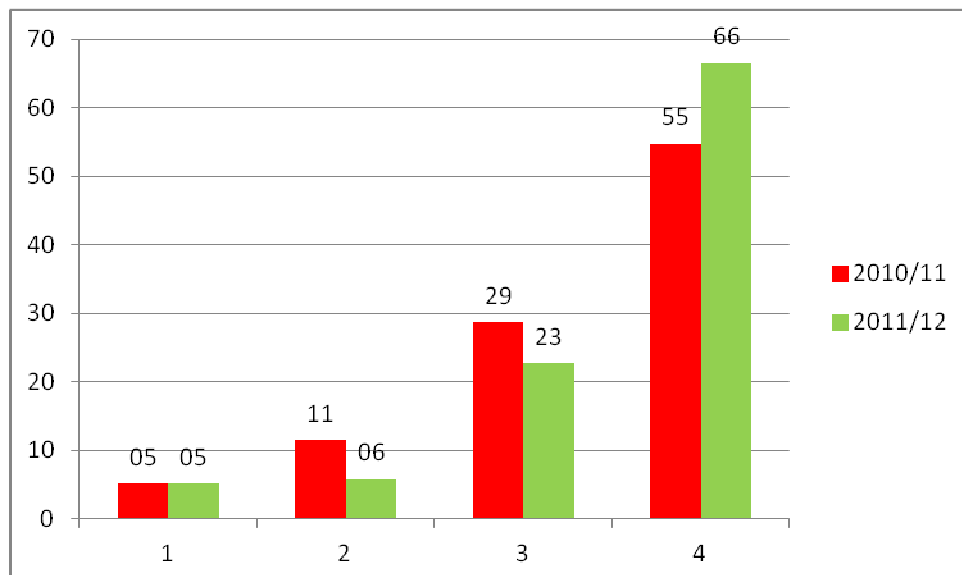
Plastike nikoli ne ločuje 26 vprašanih dijakov (5,1%), redko ločuje 29 (5,7%), pogosto 115 (22,7%) in redno 337 (66,5%). Izračunana srednja ocena je 3,50. Struktura odgovorov na vprašanje 12.c je prikazana na sliki 12.c-1.

Slika 12.c-1: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kako pogosto ločujete plastiko v vašem gospodinjstvu?« (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

Primerjava razporeditve odgovorov na vprašanje št. 12.c za anketi 2010/11 in 2011/12 kaže, da sta se zmanjšala deleža dijakov, ki plastiko ločeno zbirajo redko ali pa pogosto, ustrezno pa se je povečal delež tistih, ki plastiko ločujejo od ostalih odpadkov redno. Izračunana srednja

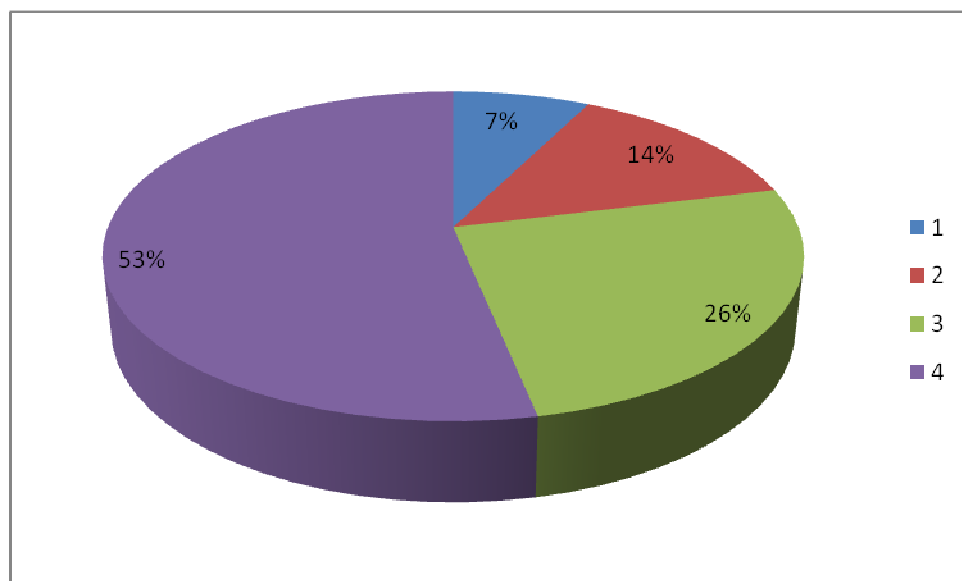
ocena kakovosti ločevanja se je zvišala s 3,33 na 3,50, vendar bi bila potrebna podrobnejša analiza, da bi lahko ugotovili, ali gre za statistično pomembne razlike. Primerjavo razporeditve odgovorov na vprašanje št. 12.c za anketi 2010/11 in 2011/12 prikazuje slika 12.c-2.

Slika 12.c-2: Primerjava strukture odgovorov na vprašanje : »Kako pogosto ločujete plastiko v vašem gospodinjstvu?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

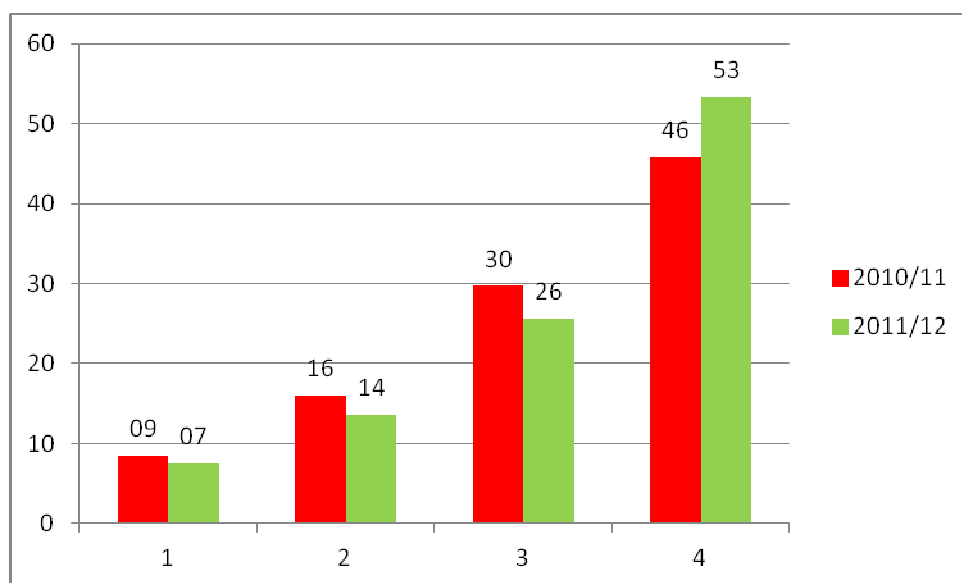
Vprašanje št. 12 d: Kako pogosto ločujete kovine v vašem gospodinjstvu?

Kovin nikoli ne ločuje 38 vprašanih dijakov (7,5%), redko ločuje 69 (13,6%), pogosto 130 (25,6%) in redno 270 (53,2%). Struktura odgovorov na vprašanje 12.d prikazuje slika 12.d-1.

Slika 12.d-1: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kako pogosto ločujete kovine v vašem gospodinjstvu?« (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

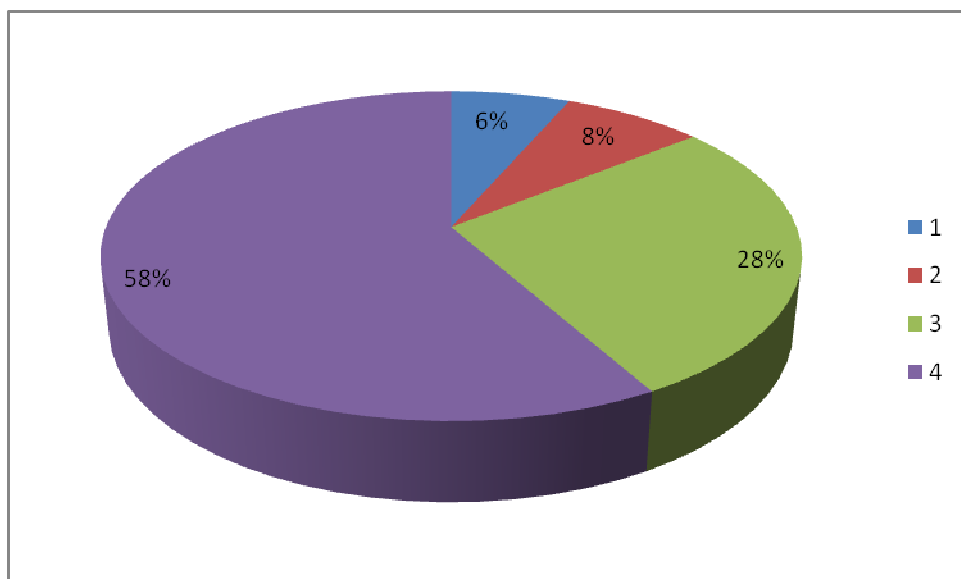
Primerjava razporeditve odgovorov na vprašanje št. 12.d za anketi 2010/11 in 2011/12 kaže, da so se znižali deleži dijakov, ki kovinskih odpadkov ne ločujejo nikoli ali jih ločujejo redko in pogosto, ustrezno pa se je povečal delež tistih, ki jih ločujejo redno. Potrebna pa bi bila podrobnejša analiza, da bi lahko ugotovili, ali gre za statistično pomembne razlike. Primerjavo razporeditve odgovorov na vprašanje št. 12.d za anketi 2010/11 in 2011/12 prikazuje slika 12.d-2.

Slika 12.d-2: Primerjava strukture odgovorov na vprašanje : »Kako pogosto ločujete kovine v vašem gospodinjstvu?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

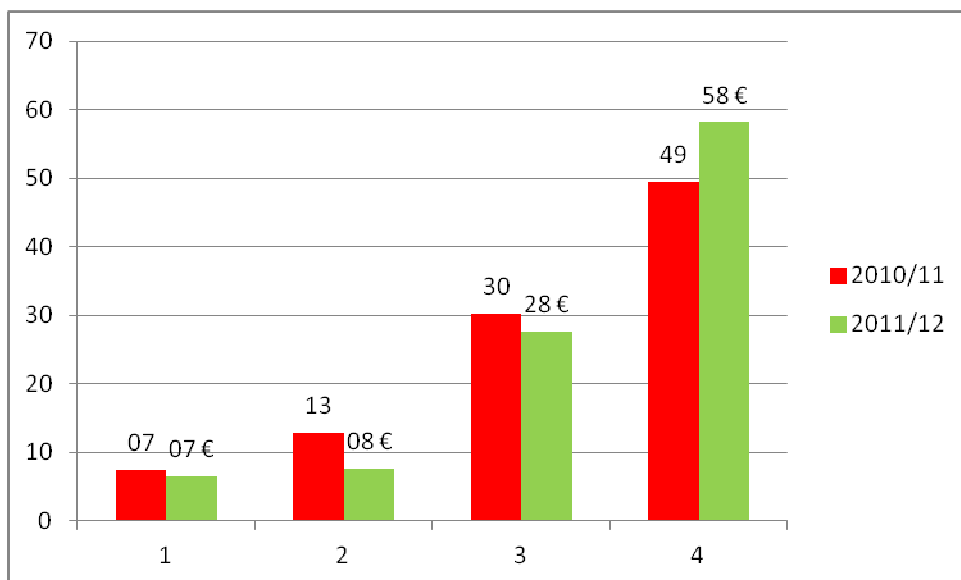
Vprašanje št. 12 e: Kako pogosto ločujete embalažo v vašem gospodinjstvu?

Embalaže nikoli ne ločuje 33 vprašanih dijakov (6,5%), redko ločuje 39 (7,7%), pogosto 140 (27,6%) in redno 295 (58,2%). Izračunana srednja ocena ločevanja je 3,37. Struktura odgovorov na vprašanje 12.e je prikazana na sliki 12.e-1.

Slika 12.e-1: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kako pogosto ločujete embalažo v vašem gospodinjstvu?« (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

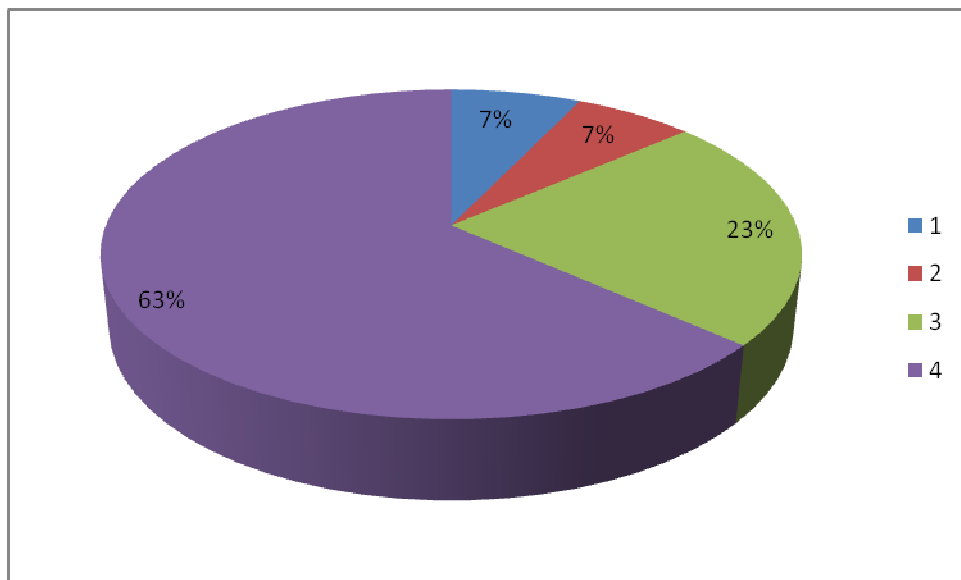
Tudi pri primerjavi strukture odgovorov na vprašanje 12.e za anketi 2010/11 in 2011/12 se je pokazalo, da se je nekoliko znižal delež dijakov, ki embalaže ne ločujejo oziroma jo ločujejo redko ali pogosto, ustrezno pa se je povečal delež tistih, ki jo ločujejo redno. Srednja ocena kakovosti ločevanja se je zvišala s 3,22 na 3,37. Potrebna pa bi bila podrobnejša analiza, da bi lahko ugotovili, ali gre za statistično pomembne razlike. Primerjavo razporeditve odgovorov na vprašanje št. 12.e za anketi 2010/11 in 2011/12 prikazuje slika 12.e-2.

Slika 12.e-2: Primerjava strukture odgovorov na vprašanje : »Kako pogosto ločujete embalažo v vašem gospodinjstvu?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

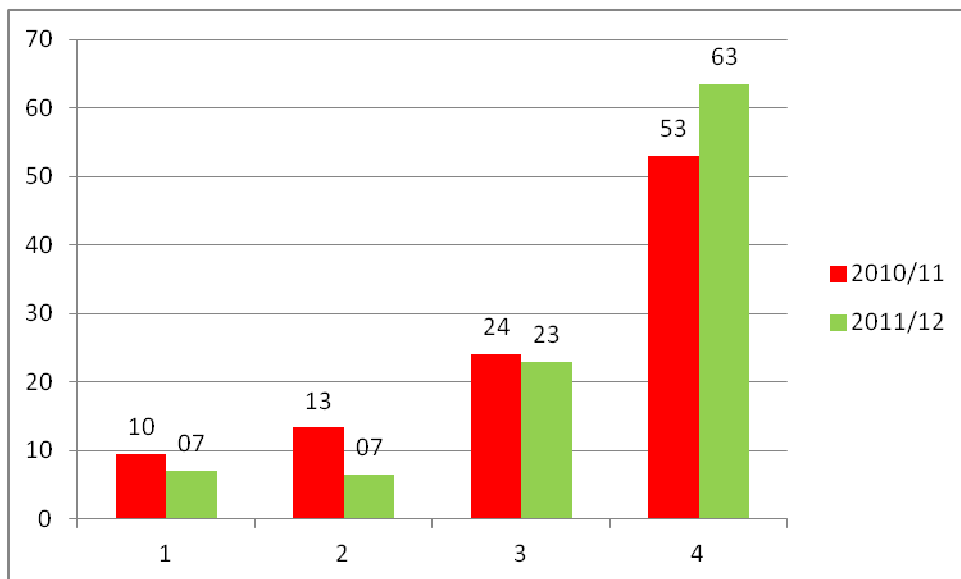
Vprašanje št. 12 f: Kako pogosto ločujete biološke odpadke v vašem gospodinjstvu?

Bioloških odpadkov nikoli ne ločuje 36 vprašanih dijakov (7,1%), redko ločuje 33 (6,5%), pogosto 116 (22,9%) in redno 321 (63,4%). Srednja ocena ločevanja je 3,43. Strukturo odgovorov na vprašanje 12.f prikazuje slika 12.f-1.

Slika 12.f-1: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kako pogosto ločujete biološke odpadke v vašem gospodinjstvu?« (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

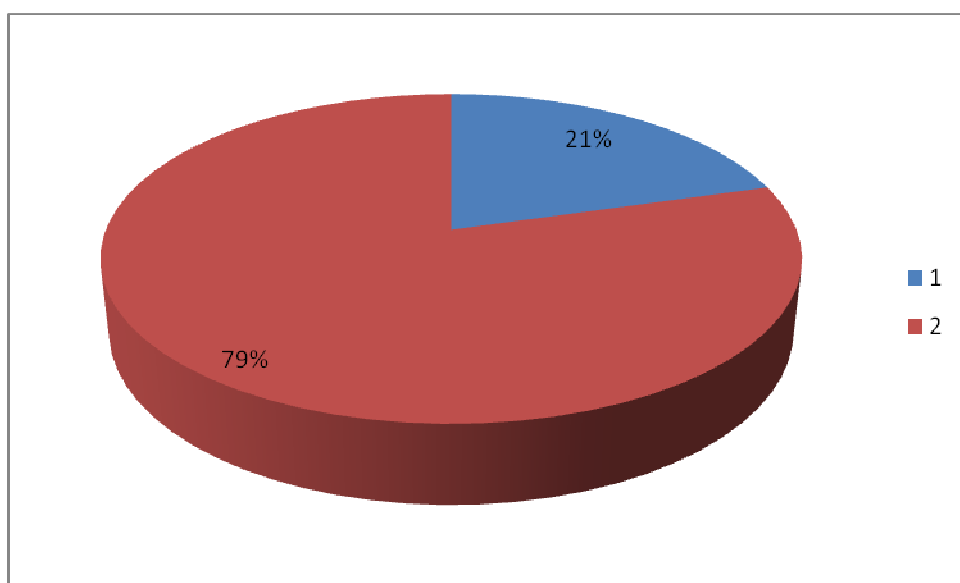
Primerjava razporeditve odgovorov na vprašanje 12.f za anketi 2010/11 in 2011/12 kaže, da so se nekoliko zmanjšali deleži dijakov, ki bioloških odpadkov ne ločujejo ali pa jih ločujejo redko ali pogosto. Ustrezno pa se je povečal delež tistih dijakov, ki biološke odpadke ločujejo redno. Izračunana srednja vrednost ocene kakovosti ločevanja se je zvišala s 3,21 na 3,43. Potrebna pa bi bila podrobnejša analiza, da bi lahko ugotovili, ali gre za statistično pomembne razlike. Primerjavo razporeditve odgovorov na vprašanje št. 12.f za anketi 2010/11 in 2011/12 prikazuje slika 12.f-2.

Slika 12.f-2: Primerjava strukture odgovorov na vprašanje : »Kako pogosto ločujete biološke odpadke v vašem gospodinjstvu?« za leti 2010/11 in 2011/12. (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – pogosto, 4 – redno).

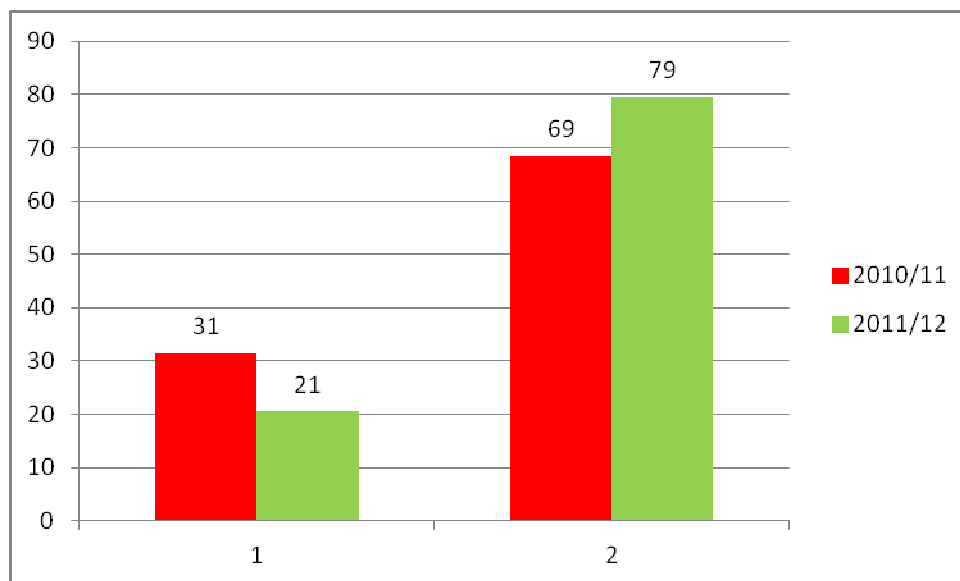
Vprašanje št. 13: Kaj se zgodi z odpadki, ki jih zbiramo na ekoloških otokih?

Pri vprašanju št. 13 so anketirani dijaki lahko izbrali enega od dveh možnih odgovorov (1 - Komunalno podjetje vse odpadke, zbrane na ekoloških otokih, izprazni v en zabojnik, jih odpelje na deponijo in zasuje. 2 - Komunalno podjetje odpadke, zbrane na ekoloških otokih, izprazni v poseben zabojnik in jih odda predelovalcem za reciklažo). Kot je razvidno iz strukture odgovorov, prikazane na sliki 13.a, štiri petine anketiranih dijakov verjame, da gredo ločeno zbrane frakcija nato res v predelavo, ena petina pa temu ne verjame.

Slika 13.a: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kaj se zgodi z odpadki, ki jih zbiramo na ekoloških otokih?« (1 - Komunalno podjetje vse odpadke, zbrane na ekoloških otokih, izprazni v en zabojnik, jih odpelje na deponijo in zasuje. 2 - Komunalno podjetje odpadke, zbrane na ekoloških otokih, izprazni v poseben zabojnik in jih odda predelovalcem za reciklažo).

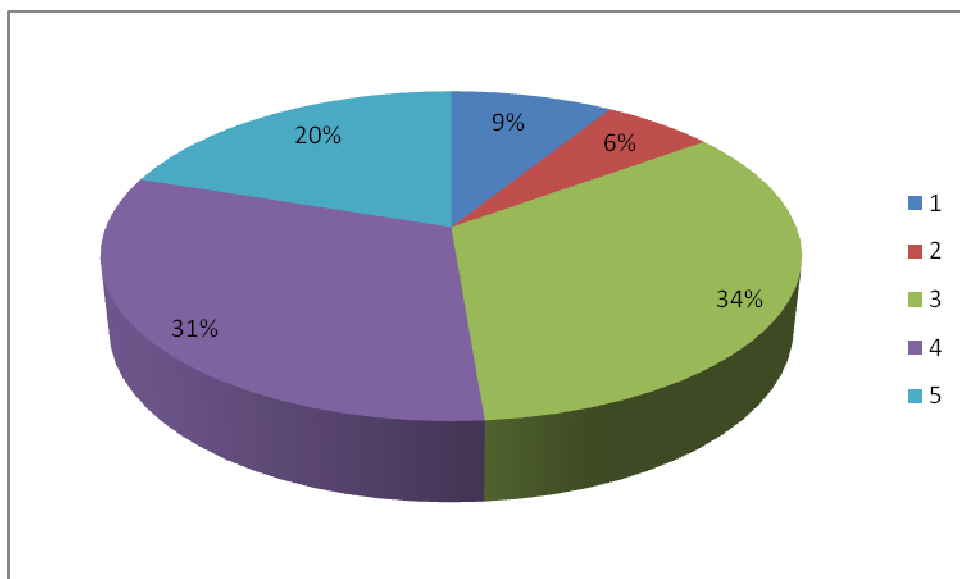
Primerjava odgovorov na vprašanje št.13 med anketama 2010/11 in 2011/12 kaže, da se je delež anketirancev, ki verjamejo, da gredo ločeno zbrani odpadki res v predelavo, zvišal za 11 odstotnih točk. Primerjava odgovorov na vprašanje št. 13 za anketi 2010/11 in 2011/12 je prikazana na sliki 13.b.

Slika 13.b: Primerjava razporeditev odgovorov na vprašanje: »Kaj se zgodi z odpadki, ki jih zbiramo na ekoloških otokih?« za anketi 2010/11 in 2011/12. (1 - Komunalno podjetje vse odpadke, zbrane na ekoloških otokih, izprazni v en zabojnik, jih odpelje na deponijo in zasuje. 2 - Komunalno podjetje odpadke, zbrane na ekoloških otokih, izprazni v poseben zabojnik in jih odda predelovalcem za reciklažo.).

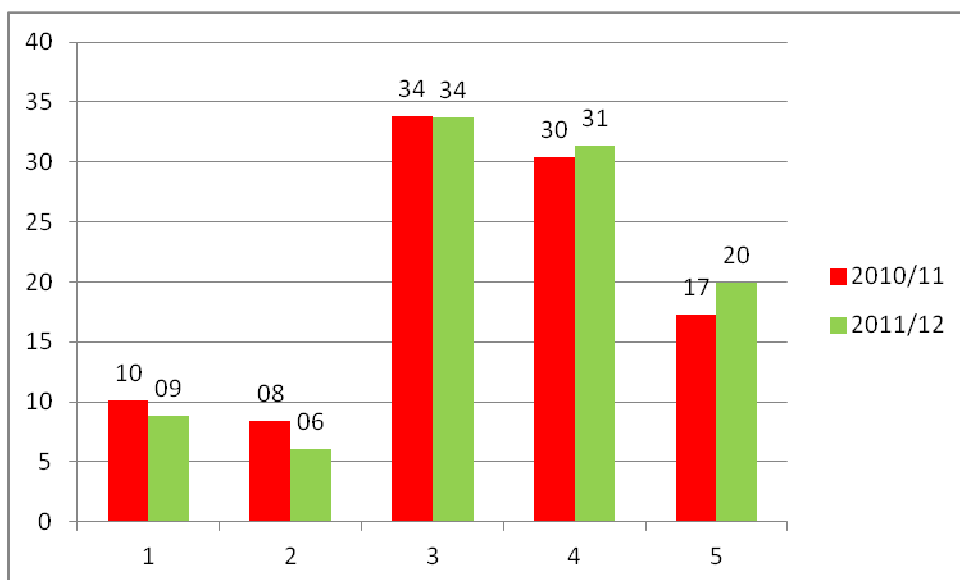
Vprašanje št. 14: Kako ravnate z nevarnimi odpadki, ki nastajajo v vašem gospodinjstvu?

Pri vprašanju št. 14 so vprašani dijaki lahko izbrali enega izmed petih odgovorov (1 – Odložimo jih skupaj z ostalimi odpadki. 2 – Odvržemo oziroma zlijemo jih v WC školjko. 3 – Hranimo jih na posebnem mestu in oddamo v času akcije komunalnemu podjetju. 4 – oddamo jih v zbirni center. 5 – Ne vem). Od tega jih je 45 (8,9%) odgovorilo, da odpadke odvržejo skupaj z ostalimi odpadki, 31(6,1%) jih zlije v školjko, 171 (33,7%) jih hrani na posebnem mestu in v času akcije odda komunalnemu podjetju, 139 (31,4%) jih oddajo v zbirni center, 101 (19,9%) pa ne ve, kako ravnajo z nevarnimi odpadki. Ti rezultati so kar nekoliko zaskrbljujoči, saj očitno 15% ravna z nevarnimi odpadki neustrezno, 20% pa sploh ne ve, kako z njimi ravnajo. Struktura odgovorov na vprašanje 14 je prikazana na sliki 14.a.

Slika 14.a: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kako ravnate z nevarnimi odpadki, ki nastajajo v vašem gospodinjstvu?« (1 – Odložimo jih skupaj z ostalimi odpadki. 2 – Odvržemo oziroma zlijemo jih v WC školjko. 3 – Hranimo jih na posebnem mestu in oddamo v času akcije komunalnemu podjetju. 4 – oddamo jih v zbirni center. 5 – Ne vem).

Primerjava strukture odgovorov na vprašanje št. 14 (slika 14.b) za anketi 2010/11 in 2011/12 posebnih razlik ne pokaže.

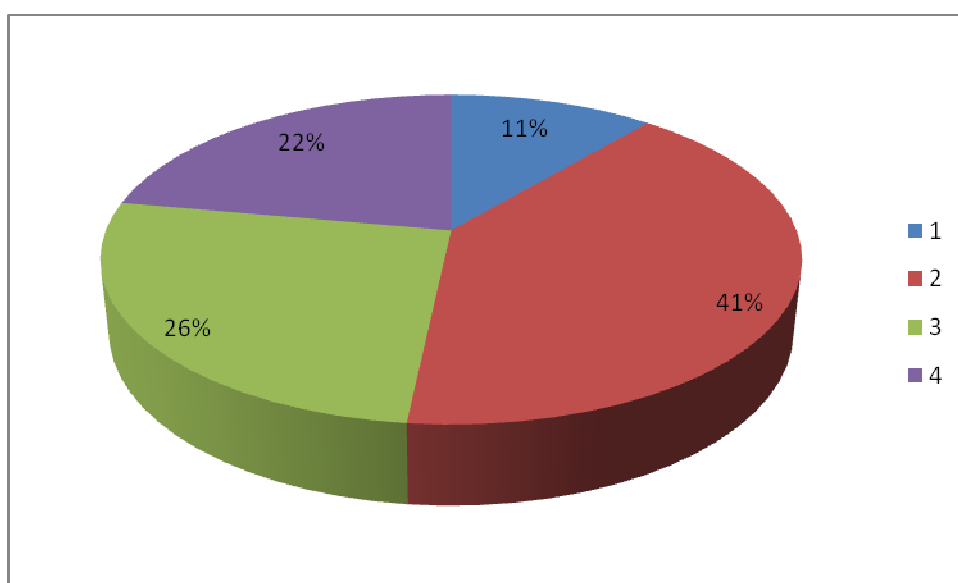
Slika 14.b: Primerjava razporeditev odgovorov na vprašanje: »Kako ravnate z nevarnimi odpadki, ki nastajajo v vašem gospodinjstvu?« za anketi 2010/11 in 2011/12 (1 – Odložimo jih skupaj z ostalimi odpadki. 2 – Odvržemo oziroma zlijemo jih v WC školjko. 3 – Hranimo jih na posebnem mestu in oddamo v času akcije komunalnemu podjetju. 4 – oddamo jih v zbirni center. 5 – Ne vem).

2.4 Sklop 4 – Ločeno zbiranje odpadkov v šoli

Vprašanje št. 15: Kako ocenjuješ ravnanje z odpadki na šoli v primerjavi s preteklim šolskim letom?

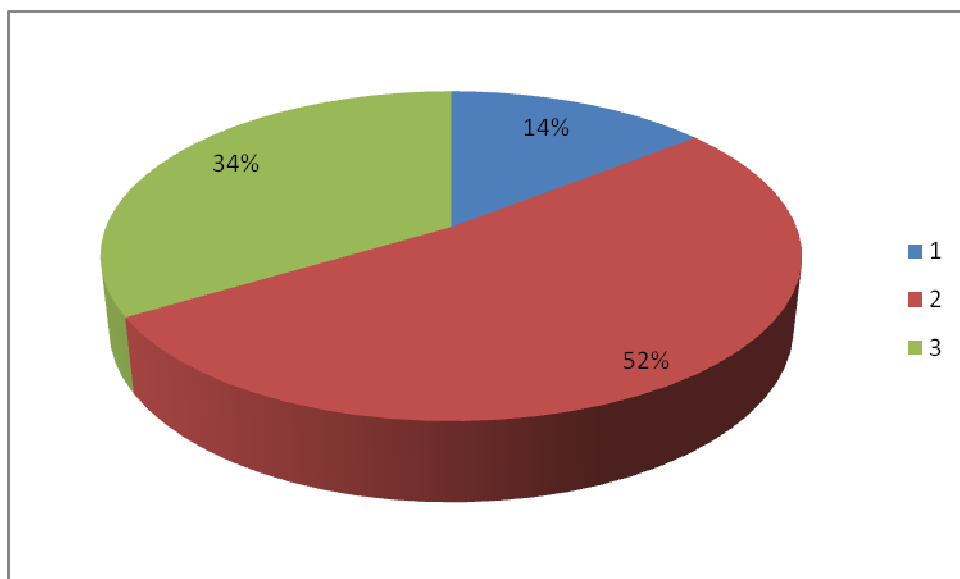
Pri tem vprašanju so dijaki lahko izbrali enega od štirih odgovorov (1 – Opazno je veliko izboljšanje. 2 – Opazno je izboljšanje. 3 – Ne vidim nobene razlike. 4 – Ne morem oceniti.)

56 dijakov (11,5%) je odgovorilo, da opaža znatno izboljšanje, 203 (40,5%) opaža izboljšanje, 131 (26,1%) pa meni, da ni sprememb. 111 dijakov (22,2%) pa ni moglo odgovoriti. Struktura zbranih odgovorov je prikazana na sliki 15.a.

Slika 15.a: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kako ocenjuješ ravnanje z odpadki na šoli v primerjavi s preteklim šolskim letom?« (1 – Opazno je veliko izboljšanje. 2 – Opazno je izboljšanje. 3 – Ne vidim nobene razlike. 4 – Ne morem oceniti.).

Na sliki 15.b je prikazana struktura le opredeljenih odgovorov (brez opcije 4). 14% dijakov ocenjuje, da se je situacija izboljšala znatno, 52% ocenjuje, da se je izboljšala, 34% ne opazi razlike. Pri tem se postavlja vprašanje – primerjavo situacije na šoli s preteklim letom lahko opravijo le dijaki, ki so šolo obiskovali tudi lani. Pri vprašanju št. 15 se je opredelilo 390 dijakov. Če pa upoštevamo vprašanje št. 3 o letniku izobraževanja, je bilo ostalih dijakov brez 1. letnikov le 309 (tudi ni verjetno, da bi bilo toliko ponavljavcev.). Sicer pa bi študenti 1. letnikov lahko le primerjali ravnanje z odpadki na srednji šoli s tistim na osnovni šoli, kar pa v tem vprašanju ni bilo mišljeno.

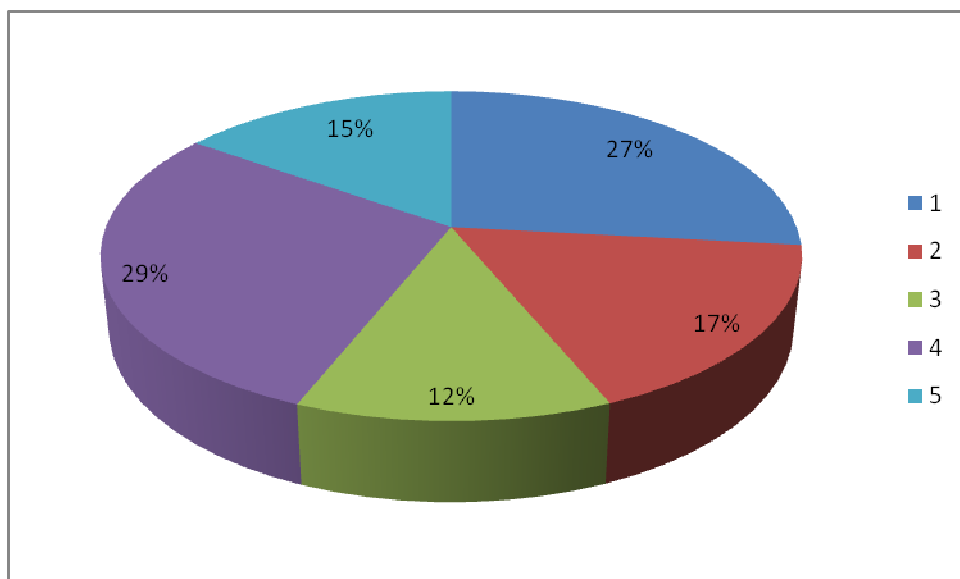
Slika 15.b: Struktura opredeljenih odgovorov na vprašanje: »Kako ocenjuješ ravnanje z odpadki na šoli v primerjavi s preteklim šolskim letom?« (1 – Opazno je veliko izboljšanje. 2 – Opazno je izboljšanje. 3 – Ne vidim nobene razlike).

V letu 2011/12 anketa ni vsebovala vprašanja, ki bi bilo primerljivo z vprašanjem št. 15.

Vprašanje št. 16: Kako si izvedel za novosti pri ravnanju z odpadki na šoli?

Pri tem vprašanju so dijaki izbrali enega od petih odgovorov (1 – O novostih ne vem ničesar. 2 – O tem sem izvedel od EKO frendov in EKOfrendic. 3 – Opazil sem EKOMisijo, ki je pregledovala koše za ločeno zbiranje odpadkov. 4 – Od tem sem izvedel od razrednika in učiteljev. 5 – O tem sem prebral na plakatih, ki so v šoli).

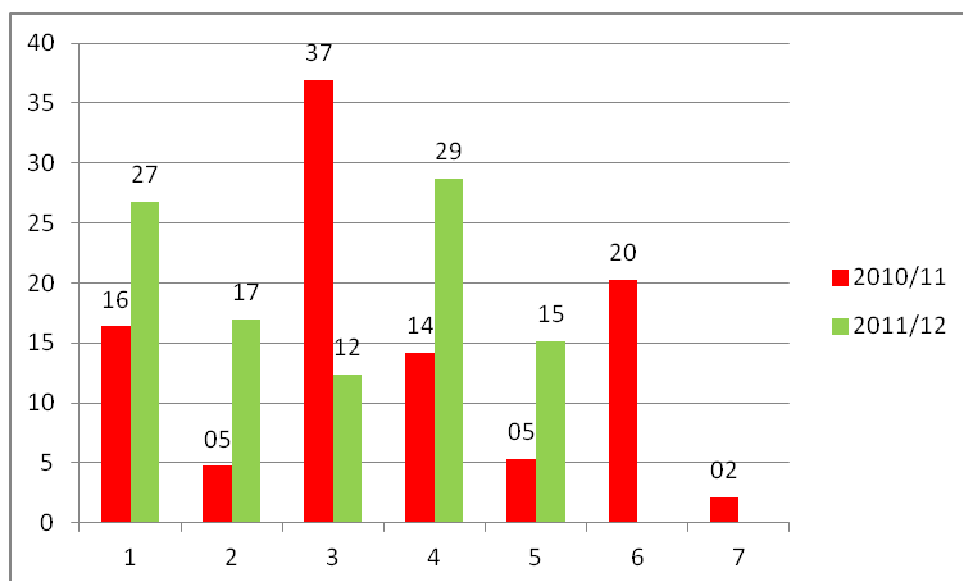
134 vprašanih dijakov (26,7%) ni o novostih pri ravnanju z odpadki na šoli vedelo ničesar, 85 (17,0%) je o tem zvedelo od EKOfrendic oziroma EKOfrendov, 62 (12,4%) je opazilo EKOMisijo (komisijo), ki je pregledovala koše na šoli, 144 (28,7%) je o tem zvedelo od razrednika oziroma drugih učiteljev, 76 (15,2%) je o tem prebralo na plakatih, ki so bili nalepljeni na šoli. Struktura odgovorov na vprašanje 16.a je prikazana na sliki 16.

Slika 16.a: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kako si izvedel za novosti pri ravnanju z odpadki na šoli?« (1 – O novostih ne vem ničesar. 2 – O tem sem izvedel od EKO frendov in EKOfrendic. 3 – Opazil sem EKOmisiijo, ki je pregledovala koše za ločeno zbiranje odpadkov. 4 – Od tem sem izvedel od razrednika in učiteljev. 5 – O tem sem prebral na plakatih, ki so v šoli).

Dobra četrtina dijakov za novosti sploh ni vedela. Največ (29%) jih je zvedelo za spremembe pri ravnanju z odpadki od razrednika oziroma drugih učiteljev, podobni pa so deleži tistih, ki so izvedeli od EKOfrendic ali EKOfrendov (17%), so o tem prebrali na plakatih (15%) ali pa opazili EKOmisiijo pri pregledovanju košev (12%).

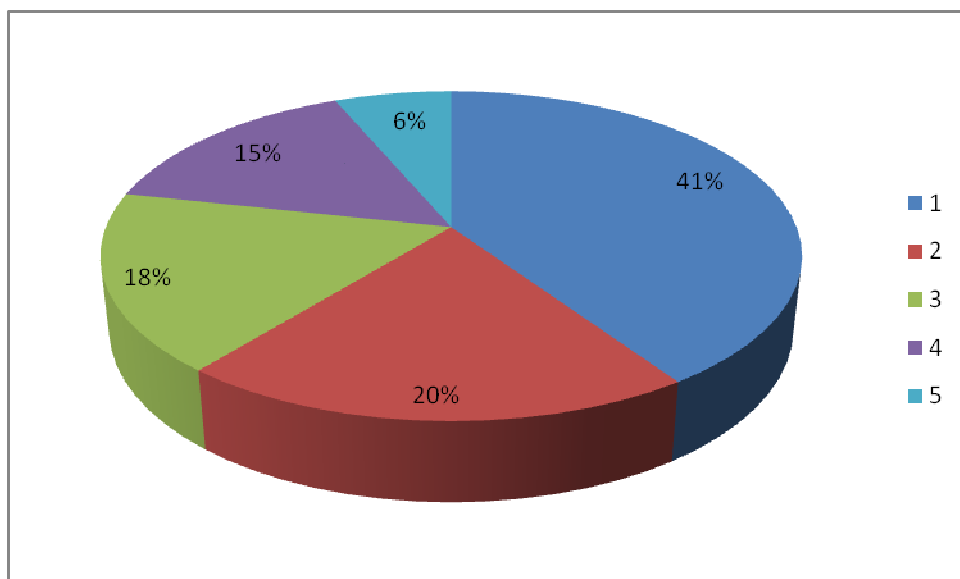
V anketi 2010/11 je bilo enako postavljeno vprašanje številka 17, le da so bili nekateri ponujeni odgovori drugačni. Tako povsem neposredna primerjava ni možna. Na sliki 16.b je kljub temu primerjava razporeditve odgovorov, ki so bili enaki ali vsaj podobni. Tako se je delež dijakov, ki o novostih niso vedeli ničesar zvišal s 16,4 na 26,7%. V letu 2010/11 je le 4,7% dijakov odgovorilo, da so o novostih zvedeli od sošolk ali sošolcev (EKOfrendic ali EKOfrendov še ni bilo), v letu 2011/12 pa je 17% dijakov zvedelo za novosti od EKOfrendic ali EKOfrendov. Lani je kar 36,7% dijakov za novosti zvedelo, ko so opazili več različnih posod za zbiranje odpadkov, letos pa je 12,4% dijakov opazilo komisije pri pregledovanju posod za odpadke in na ta način izvedelo za spremembe pri ravnanju z odpadki. Od razrednika ali ostalih učiteljev je za novosti izvedelo 14,2% dijakov, letos se je delež podvojil (28,7%). S plakatov je lani za novosti izvedelo le 5,3% dijakov, letos precej več (15,2%). Letos v vprašanju ni bilo izpostavljeno, ali so študenti morda izvedeli za novosti pri ravnanju z odpadki preko šolskega ozvočenja (lani v drugem krogu kar 20,3% dijakov) ali pa s spletne strani šole (lani le 2,2%).

Slika 16.b: Primerjava razporeditev odgovorov na vprašanje: »Kako si izvedel za novosti pri ravnanju z odpadki na šoli?« (1 – O novostih ne vem ničesar (2010/11 in 2011/12). 2 – O tem sem izvedel od sošolk ali sošolcev. (2010/11)/O tem sem izvedel od EKO frendov in EKOfrendic. (2011/12). 3 – Opazil sem koše za ločeno zbiranje odpadkov in sklepal, čemu so namenjeni (2010/11) / Opazil sem EKOmisijo, ki je pregledovala koše za ločeno zbiranje odpadkov. (2011/12) 4 – Od tem sem izvedel od razrednika in učiteljev. (2010/11 in 2011/12) 5 – O tem sem prebral na plakatih, ki so v šoli. (2010/11 in 2011/12)). 6 – O tem sem slišal preko ozvočenja (samo 2010/11) in 7 –O tem sem prebral na spletnih straneh šole (samo 2010/11).

Vprašanje št. 17: S katerimi odpadki imaš v šoli največ težav pri odlaganju v ustrezen koš?

Pri tem vprašanju so anketiranci izbrali enega izmed petih odgovorov (1 – Z nobenimi. 2 – Z embalažo. 3 – S papirnatimi brisačami. 4 – Ostanki hrane. 5 – Drugo). 203 dijaki (40,5%) so odgovorili, da nimajo težave pri odlaganju z nobenimi odpadki, 102 (20,4%) ima največ težav z embalažo, 88 (17,5%) s papirnatimi brisačami, 76 (15,2%) z ostanki hrane in 32 (6,4%) s čim drugim.

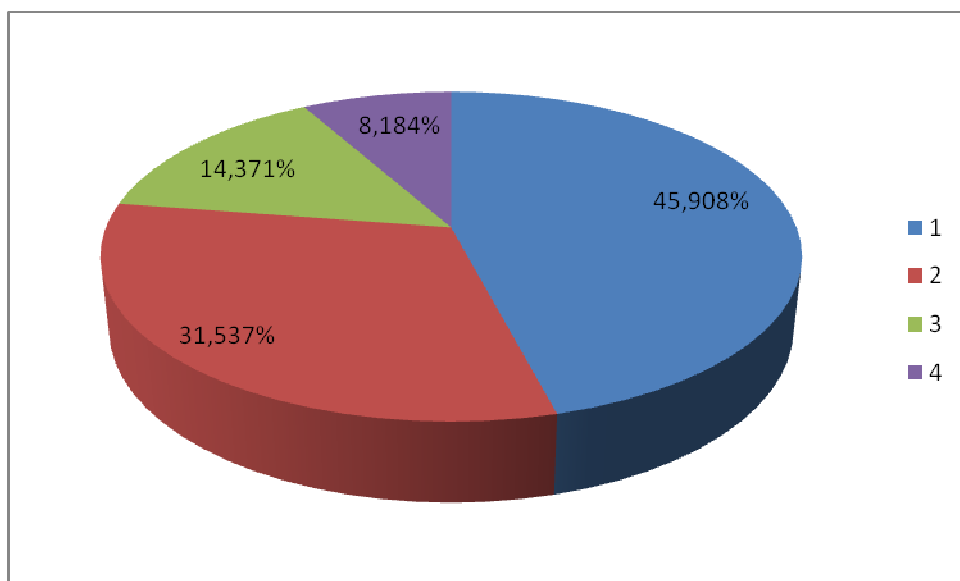

Slika 17: Struktura odgovorov na vprašanje: »S katerimi odpadki imaš v šoli največ težav pri odlaganju v ustrezen koš?« (1 – Z nobenimi. 2 – Z embalažo. 3 – S papirnatimi brisačami. 4 – Ostanki hrane. 5 – Drugo).

Anketa 2010/11 takšnega vprašanja ni vsebovala.

Vprašanje št. 18: Med katere odpadke sodijo papirnate brisače in žepni robčki?

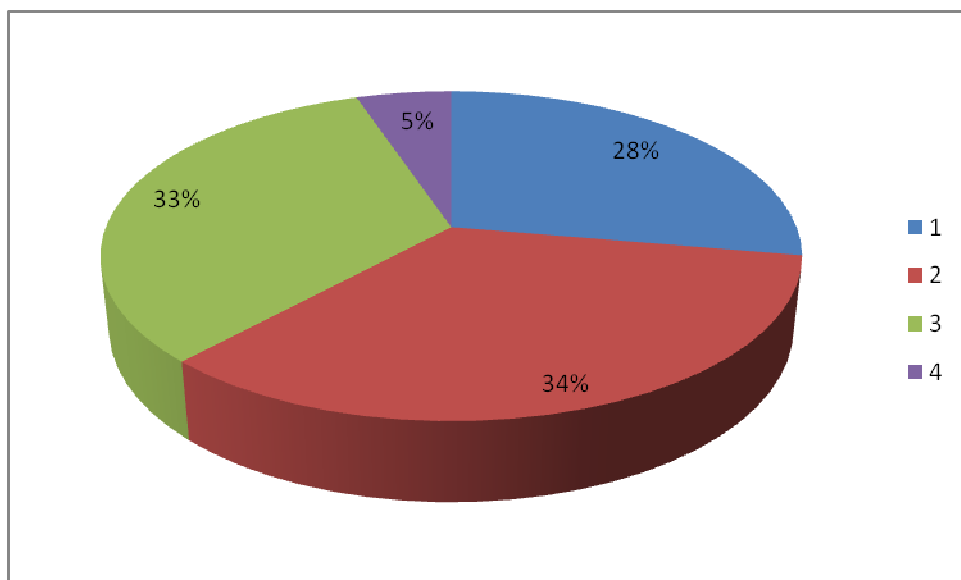
Pri vprašanju št. 18 so dijaki izbrali enega od štirih odgovorov (1 – Papir. 2 – Biološki odpadki. 3 – Preostanek odpadkov. 4 – Ne vem). Kar 230 dijakov (45,9%) bi odpadne robčke ali brisače odložilo med odpadni papir, kar pa ni pravilno, saj v ta zabojnik sodi le čist odpadni papir. 158 (31,5%) bi jih odložilo med biološke odpadke, 72 (14,4%) med preostanek odpadkov, 48 (8,2%) pa ni znalo odgovoriti. Struktura odgovorov na vprašanje št. 18 je prikazana na sliki 18.

Slika 18: Struktura odgovorov na vprašanje «Med katere odpadke sodijo papirnate brisače in žepni robčki?» (1 – Papir. 2 – Biološki odpadki. 3 – Preostanek odpadkov. 4 – Ne vem).
V anketi 2010/11 tovrstnega vprašanja ni bilo.

Vprašanje št. 19: EKOMisija, ki spremlja pravilnost ločevanja odpadkov ugotavlja, da posamezniki še vedno nepravilno odlagajo odpadke v koše za posamezne vrste odpadkov. Kako bi najučinkoviteje odpravili takšno vedenje?

Pri vprašanju št. 19 so dijaki izbrali enega izmed štirih odgovorov (1 – S še bolj intenzivnim informiranjem o pomenu pravilnega ločevanja odpadkov. 2 – S poostrenim nadzorom in kaznimi za kršitelje. 3 – Z nagrajevanjem tistih, ki odpadke pravilno odlagajo. 4 – Drugo). 139 dijakov (27,7%) meni, da bi učinkovitost ločevanja izboljšalo še bolj intenzivno informiranje, največ (171 oziroma 34,1%) meni, da poostren nadzor, le malo manj (165 oziroma 32,9%) pa, da ustrezno nagrajevanje. 26 (5,2%) bi izbralo kakšen drug način. Struktura odgovorov na vprašanje 19 je prikazana na sliki 19.

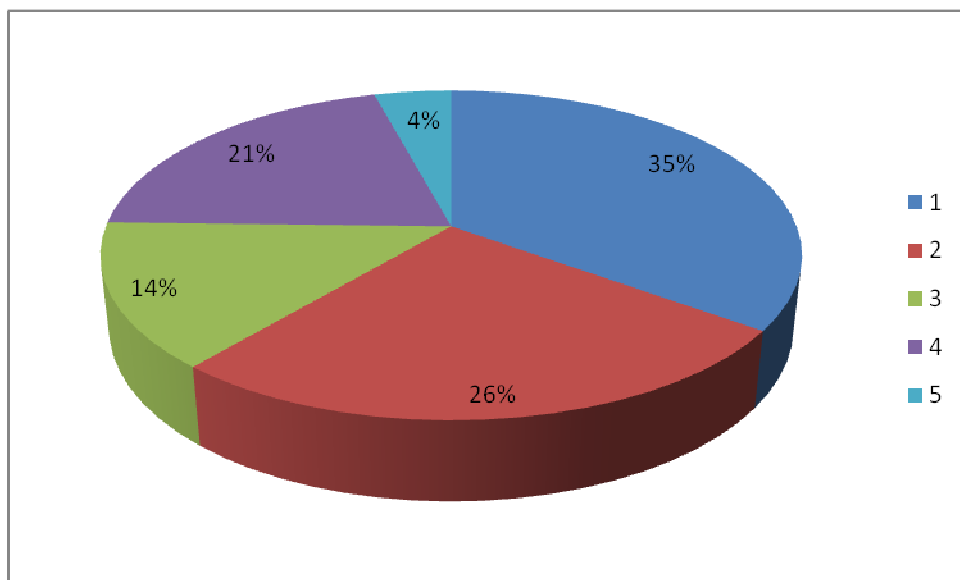
Slika 19: Struktura odgovorov na vprašanje «Kako bi učinkovito preprečili nepravilno odlaganje odpadkov?» (1 – S še bolj intenzivnim informiranjem o pomenu pravilnega ločevanja odpadkov. 2 – S poostrenim nadzorom in kaznimi za kršitelje. 3 – Z nagrajevanjem tistih, ki odpadke pravilno odlagajo. 4 – Drugo).

Anketa 2010/11 takšnega vprašanja ni vsebovala.

Vprašanje št. 20: Kaj bi te vzpodbudilo k temu, da bi v večji meri ločeval odpadke?

Pri vprašanju št. 20 so dijaki izbrali enega izmed petih odgovorov (1 – Odpadke že sedaj ločujem, saj se zavedam problematike neodgovornega ravnanja z odpadki. 2 – Več košev za ločeno zbiranje odpadkov. 3 – Izobraževanje in ozaveščanje o pravih načinih ločevanja. 4 – Če bi bil za pravilno ločevanje nagrajen. 5 – Drugo). Največ (175 oziroma 35,0%) je odgovorilo, da že zdaj ločuje odpadke, 131 (26,2%) bi motiviralo več košev za ločeno

zbiranje odpadkov, 102 (20,4%) če bi bili za ločevanje nagrajeni, 71 (14,2%) dodatno izobraževanje in ozaveščanje ter 21 (4,2%) kaj drugega. Struktura odgovorov na vprašanje št. 20 je prikazana na sliki 20.

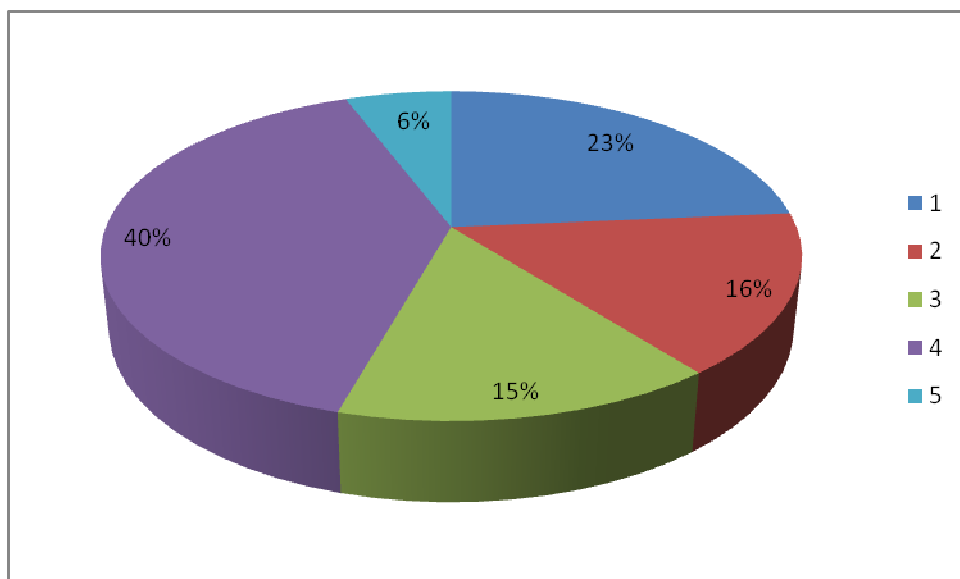

Slika 20: Struktura odgovorov na vprašanje »Kaj bi te spodbudilo k temu, da bi v večji meri ločeval odpadke?« (1 – Odpadke že sedaj ločujem, saj se zavedam problematike neodgovornega ravnanja z odpadki. 2 – Več košev za ločeno zbiranje odpadkov. 3 – Izobraževanje in ozaveščanje o pravih načinih ločevanja. 4 – Če bi bil za pravilno ločevanje nagrajen. 5 – Drugo).

V anketi 2010/11 je bilo postavljeno vsebinsko podobno vprašanje: Kaj bi te motiviralo k vestnejšemu ravnanju z odpadki v šoli? Vendar so bili odgovori, med katerimi so anketiranci izbirali postavljeni nekoliko drugače. Isti odgovor je bil le »Več košev za ločeno zbiranje odpadkov.« (20,2%), ostali odgovori pa so bili: »Čistejša šola« (30,0%), »Nadzor učiteljev ali vodstva šole.« (19,7%), »Pred sošolci ne bi rad veljal za malomarnega« (8,3%), »Nič me ne motivira« (13,08%) in »Drugo.« (7,9%).

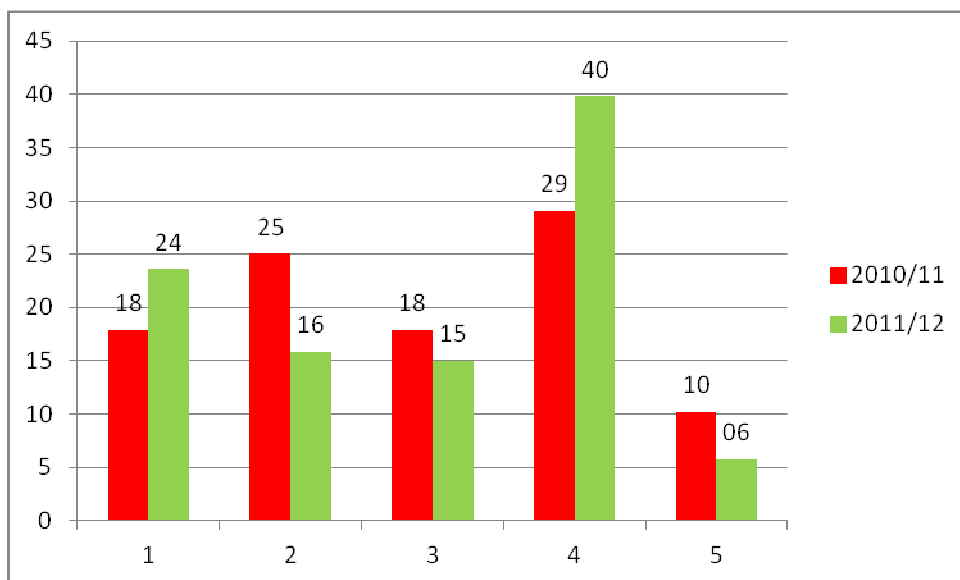
Vprašanje št. 21: Z doslednim vprašanjem odpadkov bi šola lahko precej znižala stroške ravnanja z odpadki. Za kaj naj šola ta sredstva nameni?

Pri tem vprašanju so dijaki izbirali enega izmed petih odgovorov (1 – Izobraževalni nameni. 2 – Kulturni nameni. 3 – Športna tekmovanja. 4 – Izlet. 5 – Drugo). Odgovori na to vprašanje šolam lahko pomagajo pri bolj učinkovitem motiviranju dijakov za ločevanje odpadkov. Največ (199 dijakov oziroma 39,8% anketirancev) je mnenja, da naj šola privarčevana sredstva uporabi za izlet, 118 (23,6%) za izobraževalne namene, 79 (15,8%) za kulturne namene, 75 (15,0%) za športna tekmovanja in 29 (5,8%) za kaj drugega. Strukturo odgovorov na vprašanje št. 21 prikazuje slika 21.a.

Slika 21.a: Struktura odgovorov na vprašanje: »Z doslednim vprašanjem odpadkov bi šola lahko precej znižala stroške ravnanja z odpadki. Za kaj naj šola ta sredstva nameni?« (1 – Izobraževalni nameni. 2 – Kulturni nameni. 3 – Športna tekmovanja. 4 – Izlet. 5 – Drugo).

Primerjava razporeditev odgovorov na vprašanje št. 21 za anketo2011/12 in vsebinsko enako vprašanje št. 19 v anketi 2010/11 ne pokaže bistvene razlike le, da se je delež dijakov, ki bi izbrali izlet še precej povečal. Primerjava je prikazana na sliki 21.b.

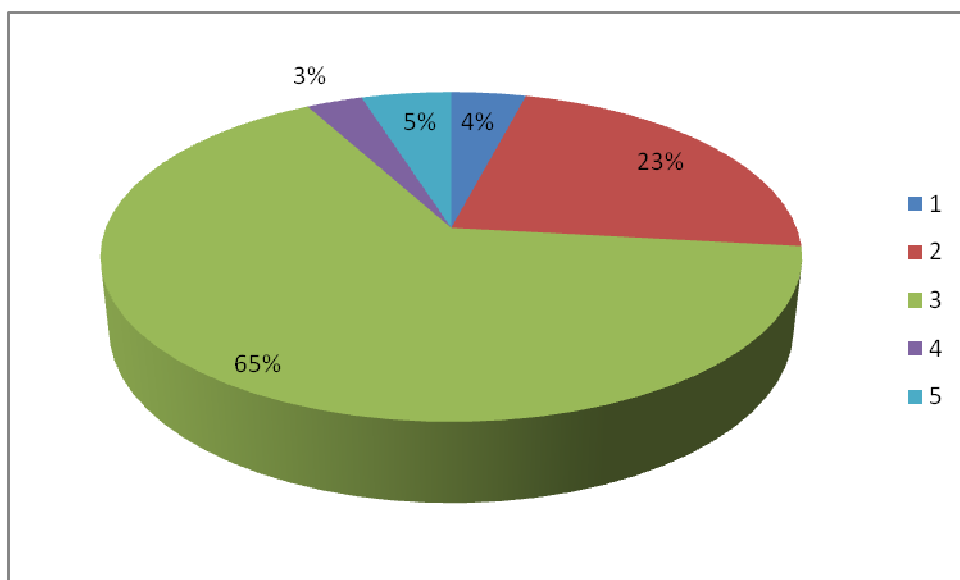

Slika 21.b: Primerjava razporeditev odgovorov na vprašanje: »Z doslednim vprašanjem odpadkov bi šola lahko precej znižala stroške ravnanja z odpadki. Za kaj naj šola ta sredstva nameni?« za anketi 2010/11 in 2011/12. (1 – Izobraževalni nameni. 2 – Kulturni nameni. 3 – Športna tekmovanja. 4 – Izlet. 5 – Drugo).

2.5 Sklop 5 – Zaključna vprašanja

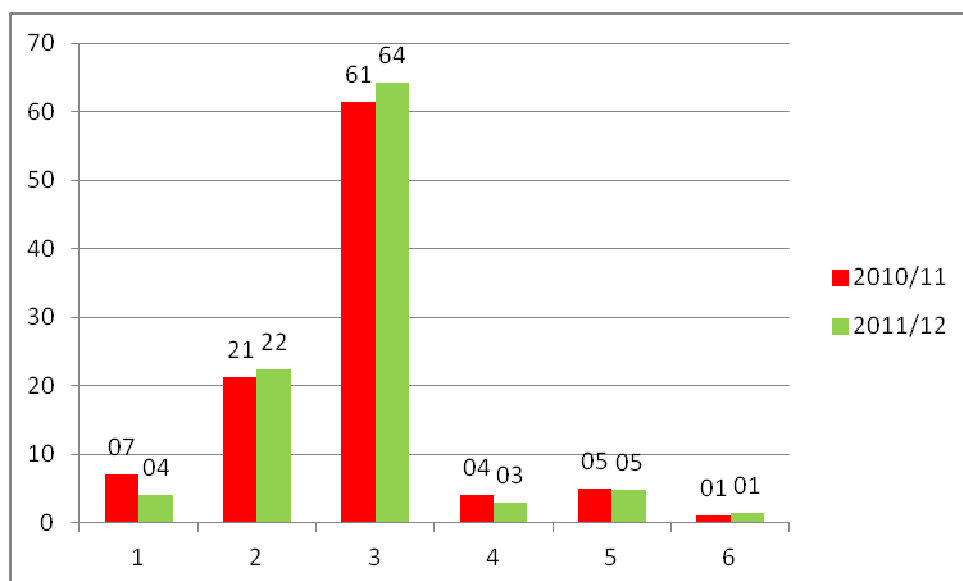
Vprašanje št. 22: Ali je s spremembo človekovih navad možno prispevati k čistejšemu okolju?

Pri vprašanju št. 22 so dijaki izbrali enega izmed šestih odgovorov (1 – Ne. 2 – S preprečevanjem nastajanja odpadkov. 3 – Z ločenim zbiranjem in recikliranjem. 4 – s sežiganjem. 5 – Me ne zanima. 6 – Drugo). Večina (319 dijakov oziroma 64,3%) meni, da je pri varovanju okolja v največji meri možno prispevati z ločenim zbiranjem odpadkov in njihovim recikliranjem, 111 (22,4%) pa s preprečevanjem nastajanja odpadkov. Ostale odgovore je izbralo precej manj anketiranih dijakov: 15 (3,0%) meni, da k čistejšemu okolju lahko prispevamo s sežiganjem, odpadkov, 7 dijakov (1,4%) bi izbralo kakšen drug način. 20 dijakov (4,0%) meni, da s spremembo navad ni možno prispevati k manj obremenjenemu okolju, 24 (4,8%) to sploh ne zanima. Struktura odgovorov na vprašanje št. 22 je prikazana na sliki 22.a.

Slika 22.a: Struktura odgovorov na vprašanje »Ali je s spremembo človekovih navad možno prispevati k čistejšemu okolju?«. (1 – Ne. 2 – S preprečevanjem nastajanja odpadkov. 3 – Z ločenim zbiranjem in recikliranjem. 4 – s sežiganjem. 5 – Me ne zanima. 6 – Drugo).

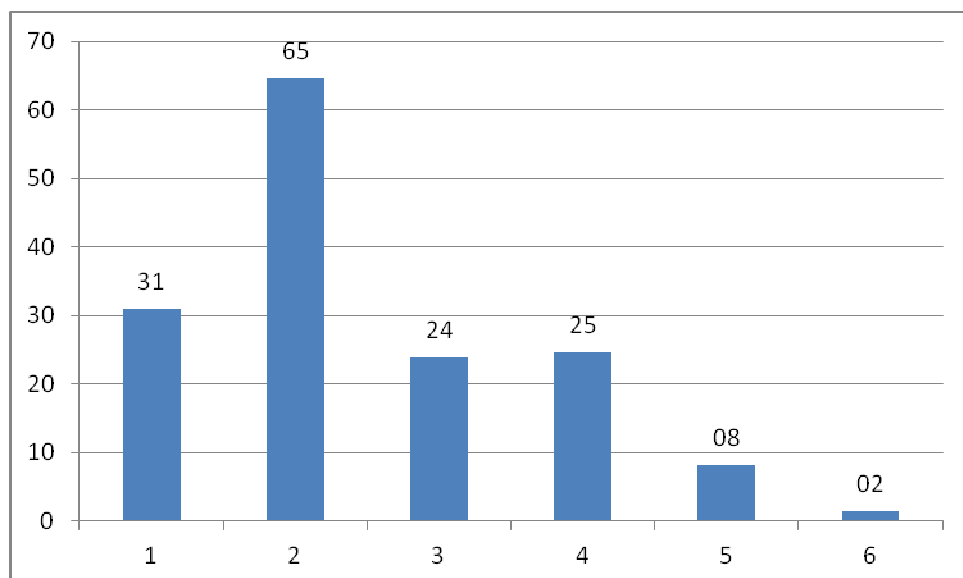
Razporeditev odgovorov na vprašanje št. 22 v anketi 2011/12 in vsebinsko enako vprašanje št. 20 v anketi 2010/11 je zelo podobna, kot je razvidno iz slike 22.b.

Slika 22.b: Primerjava razporeditev odgovorov na vprašanje: »Ali je s spremembo človekovih navad možno prispevati k čistejšemu okolju?« za anketi 2010/11 in 2011/12. (1 – Ne. 2 – S preprečevanjem nastajanja odpadkov. 3 – Z ločenim zbiranjem in recikliranjem. 4 – s sežiganjem. 5 – Me ne zanima. 6 – Drugo).

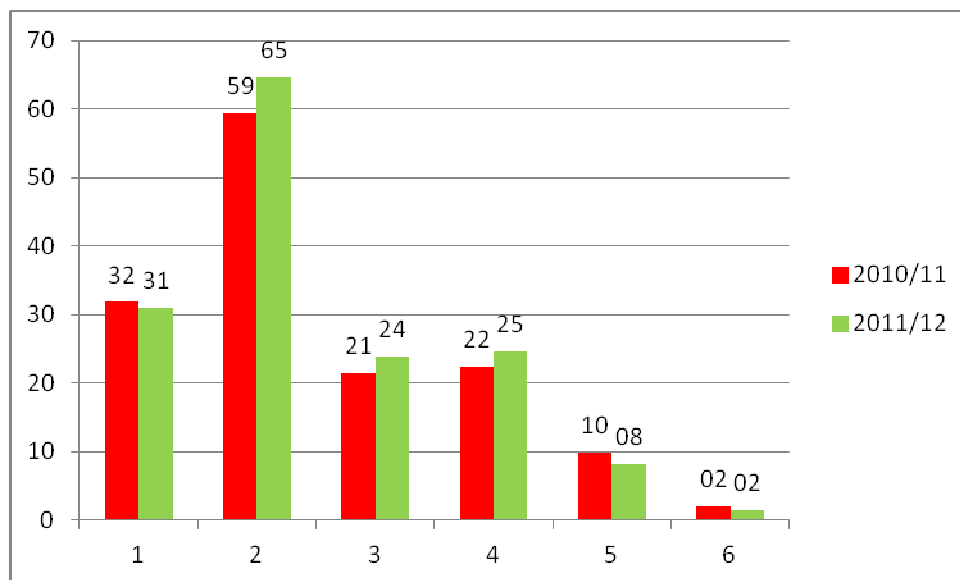
Vprašanje št. 23: Kakšen je tvoj dosedanji prispevek k čistejšemu okolju?

Pri tem vprašanju so dijaki lahko izbrali več izmed šestih odgovorov (1 – Skrbim, da ustvarim čim manj odpadkov. 2 – Ločeno zbiram odpadke. 3 – Uporabljam vrečke za večkratno uporabo ali papirnate vrečke. 4 – Sodelujem v čistilnih akcijah. 5 – Nič od navedenega. 6 – Drugo). Večina dijakov (346 oziroma 64,7%) ločeno zbira odpadke, 166 (31,0%) skrbi, da ustvari čim manj odpadkov, 132 (24,7%) sodeluje v čistilnih akcijah, 128 (23,9%) uporablja papirnate vrečke ali vrečke za večkratno uporabo, 8 dijakov (1,5%) prispeva na kakšen drug način. 44 (8,2%) ne sodeluje pri nobeni izmed aktivnosti, ki bi prispevale k čistejšemu okolju. Razporeditev odgovorov na vprašanje št. 23 je prikazana na sliki 23.a.

Razporeditev odgovorov na vprašanje »Kakšen je tvoj dosedanji prispevek k čistejšemu okolju?« (1 – Skrbim, da ustvarim čim manj odpadkov. 2 – Ločeno zbiram odpadke. 3 – Uporabljam vrečke za večkratno uporabo ali papirnate vrečke. 4 – Sodelujem v čistilnih akcijah. 5 – Nič od navedenega. 6 – Drugo).

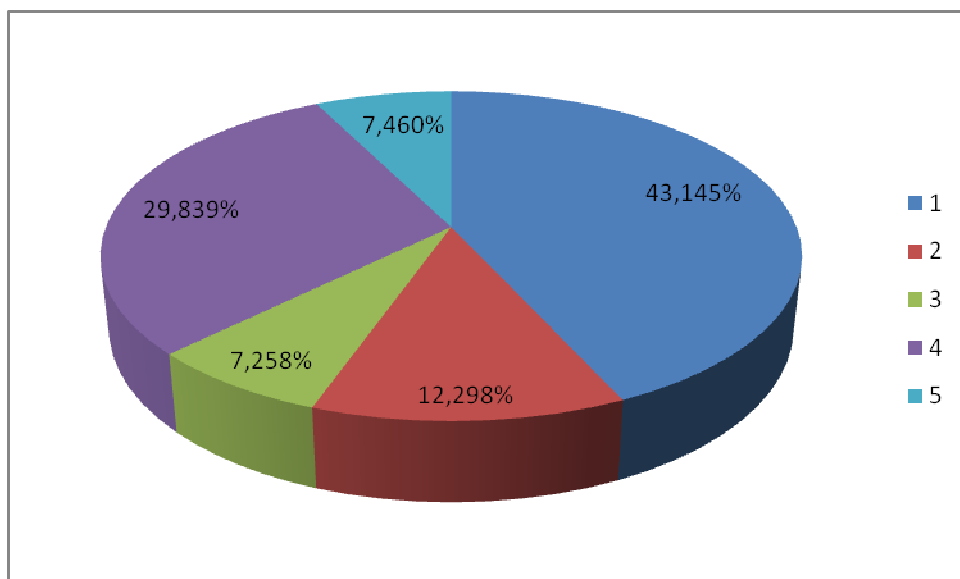
V anketi 2010/11 je bilo vsebinsko enako vprašanje številka 21. Primerjava razporeditve odgovorov, prikazana na sliki 23.b, praktično ne pokaže razlik.

Slika 23.b: Primerjava razporeditev odgovorov na vprašanje: »Kakšen je tvoj dosedanji prispevek k čistejšemu okolju?« za anketi 2010/11 in 2011/12. (1 – Skrbim, da ustvarim čim manj odpadkov. 2 – Ločeno zbiram odpadke. 3 – Uporabljam vrečke za večkratno uporabo ali papirnate vrečke. 4 – Sodelujem v čistilnih akcijah. 5 – Nič od navedenega. 6 – Drugo).

Vprašanje št. 24: Kateri od deležnikov v največji meri vpliva na razvijanje tvoje okoljske zavesti?

Pri vprašanju št. 24 so dijaki izbrali enega izmed petih odgovorov (1 – Družina. 2 – Učitelji. 3 – Sošolci. 4 – Mediji (internet, radio, televizija, časopisi, revije, ...). 5 – Drugo). Najbolj po odgovorih sodeč na razvoj okoljske ozaveščenosti vpliva družina 214 dijakov oziroma 43,1%), nato mediji (148 oziroma 29,8%), manj pa učitelji (61 oziroma 12,3%), sošolci 36 (7,3%) ali kaj drugega (37 oziroma 7,5%). Struktura odgovorov na vprašanje št. 24 je prikazana na sliki 24.

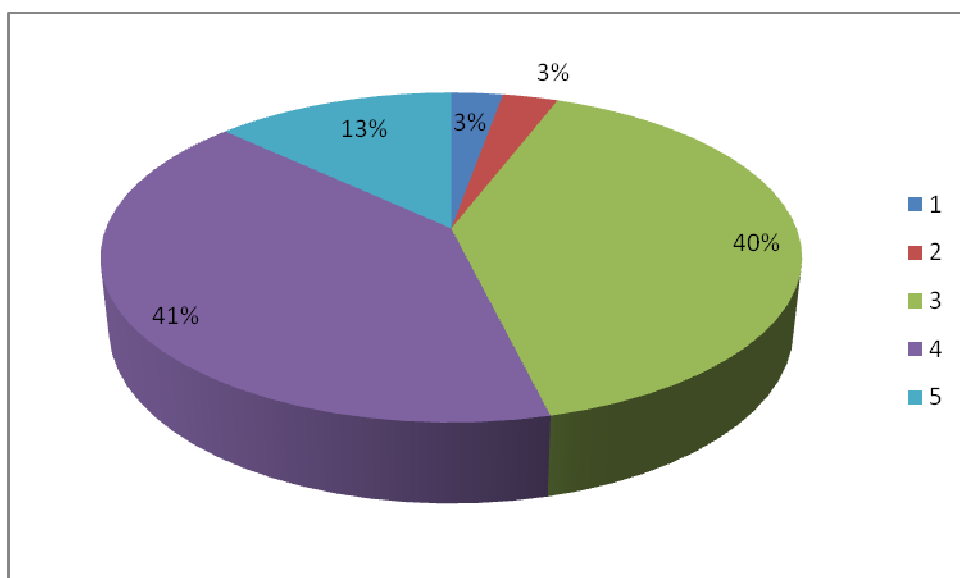

Slika 24: Struktura odgovorov na vprašanje: »Kateri od deležnikov v največji meri vpliva na razvijanje tvoje okoljske zavesti?« (1 – Družina. 2 – Učitelji. 3 – Sošolci. 4 – Mediji (internet, radio, televizija, časopisi, revije, ...). 5 – Drugo).

V anketi 2010/11 ni bilo primerljivega vprašanja.

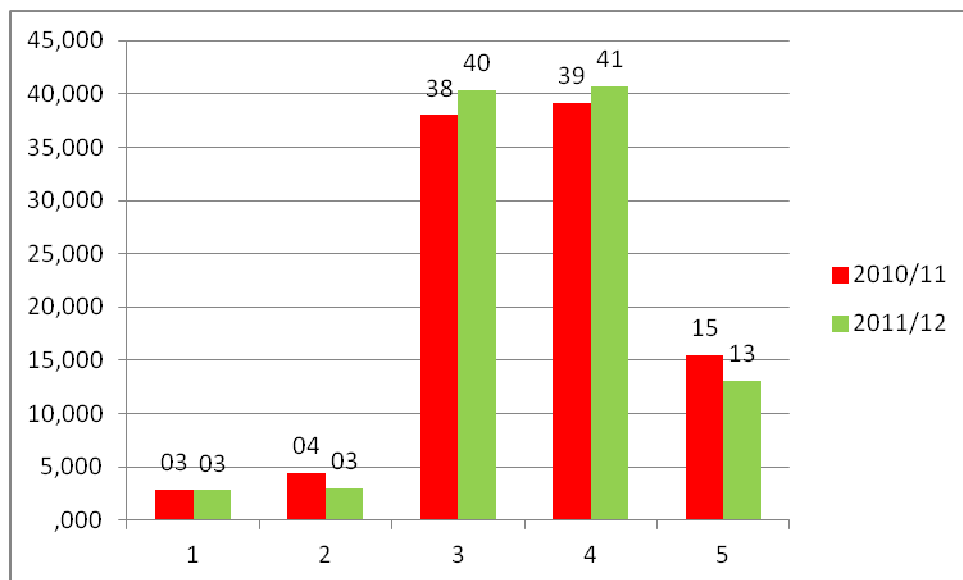
Vprašanje št. 25: Kako ocenjuješ stopnjo tvoje okoljske zavesti?

Pri tem vprašanju so dijaki stopnjo svoje okoljske zavesti ocenili z oceno od 1 do 5 (1 – zelo nizka, 2 – nizka, 3 – srednja, 4 – visoka, 5 – zelo visoka). 14 dijakov (2,8%) je svojo okoljsko zavest ocenilo kot zelo nizko, 15 (3,0%) kot nizko, 200 (40,3%) kot srednjo, 202 (40,7%) kot visoko in 65 (13,1%) kot zelo visoko. Srednja izračunana ocena lastne okoljske zavesti dijakov je 3,58. Struktura odgovorov na vprašanje št. 25 je prikazana na sliki 25.a.

Slika 25.a: Struktura ocene lastne okoljske zavesti dijakov (1 – zelo nizka, 2 – nizka, 3 – srednja, 4 – visoka, 5 – zelo visoka).

Primerjava razporeditev ocen lastne okoljske zavesti v anketi 2011/12 (vprašanje št. 25) in v anketi 2010/11 (vprašanje št. 23), ki je prikazana na sliki 25.b, ne pokaže bistvenih razlik. Tudi srednja vrednost ocene je praktično enaka: 3,59 v anketi 2010/11 in 3,58 v anketi 2011/12. Potrebna bi bila podrobnejša statistična analiza. Primerjava strukture ocen za anketi 2010/11 in 2011/12 je prikazana na sliki 25.b.

Slika 25.b: Primerjava strukture ocen lastne okoljske zavesti dijakov v anketah 2010/11 in 2011/12 (1 – zelo nizka, 2 – nizka, 3 – srednja, 4 – visoka, 5 – zelo visoka).